

AMERIKANSKI SLOVENEC

American In Spirit; Foreign In Language Only
Best advertising medium to reach a quarter million
Slovenians in the United States. Rates on request

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized
Slovenians. It covers News and Contains Much
Special Importance to Them Not Found Elsewhere

ŠTEVILKA 80.

LETNIK XXVII.

Nadaljnje zavezniške pridobitve na zapadu.

Francozi zavzeli štirideset vasi v enem dnevu in pognali sovražnika do reke Somme.

HAIG IN PERSHING ZMAGOVITA.

V Albaniji vroči spopadi med laškimi in avstrijskimi četami.

ZAPADNA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi poročajo uspehe.

Pariz, 26. avg. — Francoske čete ob reki Avre so zavzle Fresnoy-Les-Roye in St. Mard. Ujeli so tudi več nogo 600 Nemcev, kakor je naznani vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Odbili nemške protinapade.

S francosko armado na fronti ob Oisi, 26. avg., opoldne. (Po Associated Press.) — Silne protinapade, ki so jih podjemali Nemci danes dopolne med reko Ailette pri Pont-Saint-Mard in Javigny, severno in zapadno od Soissons, so Francozi popolnoma odbili. Armatna gen. Mangina še vedno ogroža nemške zveze med reko Aisne ter Soissonsom in Saonem.

Francoske čete še trdno obdržujejo postojanje, pridobljene v tem odseku, nadaljnje pridobitve na visoki planoti proti vzhodu v smere reke Chemin des Dames bi postavila sovražnika v nov nevaren umol.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britanci zavzeli več krajev.

London, 26. avg., 7. zv. (Po Associated Press.) — Kraja Suzanne in Cappy, severno odnosno južno od reke Somme, so zavzle danes čete feldmaršala Maiga, po brzojavkah, prejeli tukaj nocoj od britanske bojne fronte. Britanci so tudi osvojili tudi Avesnes Les Bapaume, predkraj mesta Bapaume.

Britanske čete so prodile tudi v zaledju okolico Thilloy, južno od Bapauma.

Nepotreno poročilo pravi, da so Britanci deseli tudi v Montauban in okolico Longeuvala.

Britanske čete so danes osvojile tudi kraj St. Leger.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli Roye in 7 vasi.

Pariz, 27. avg. — V napredovanju do poltretje milje na gotovih točkah na dvanajst in pol milj široki fronti so Francozi danes zavzeli Roye in sedem vasi, kakor je naznani vojni urad nocoj.

JOLIET, ILLINOIS, 30. AVGUSTA 1918.

SENAT SPREJEL NABORNO PREDLOGO.

Moški starost od 18. do 45. leta morajo delati, se bojevati, ali ali vprašati vojni odbor.

DAN REGISTRACIJE KMALU.

Popolna prohibicija po vsej deželi odložena do dne 1. julija 1919.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

112,000 ujetnikov izza 1. jul.

Washington, D. C., 28. avg. — Razbitje Hindenburgove linije, dosedaj smatrane za nepremagljivo, ter ujetje po alijancih 112,000 nemških vojakov in zaplenitev 1,300 topov je omenil danes general March, načelnik štaba, v svojem sredinedenskem nagovoru s časnikarskimi poročevalci.

Navedeno število ujetnikov so dobili alijanci v svoje roke iz dne 1. julija.

LAŠKA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Američani napadli Pulj.

Rim, 26. avg. — Američki zrakoplovci so napadli veliko avstrijsko pomorsko opiralistvo v Pulju ob Adriji v soboto, je naznalo admiralstvo danes. Med bojevanjem je en zrakoplov padel v morje. Drugi zrakoplovci so se spustili dol in so rešili pilotu, potem razdejali poškodovani stroj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Patrolni spopadi.

Rim, 28. avg. — Sovražnikova mortorna ladja, zagledana na Gardskem jezeru, na trentinski fronti, je bila pogrenjena včeraj po laškem topništvu, pravi danes izdano službeno naznanišča laškega vojnega urada.

Laške pozvedovalne patrole so dobile nekaj ujetnikov v Posinski dolini in v Cal-Di-Assi. Patrole so bile tudi delavne okrog Grappe, kjer soujele nekaj neprijateljev in razdejale neko sovražnikovo prednje stražišče.

ALBANSKA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Australci ogrožajo Peronne.

London, 28. avg. — Australci so prodri do linije Fresnes-Herbécourt, kakor poroča feldmarschal Haig iz britanskega glavnega stana nocoj, ali zadele so ob velik odpor v svojih prizadevah, prodreti do prehodov prek reke Somme pri kraju Brie in Peronne.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 28. avg. — V naglem prodiranju več nega šest milj daleč na govorih točkah so francoze čete danes južno od reke Somme zavzle štirideset vasi, naznana vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli Roye in 7 vasi.

Pariz, 27. avg. — V napredovanju do poltretje milje na gotovih točkah na dvanajst in pol milj široki fronti so Francozi danes zavzeli Roye in sedem vasi, kakor je naznani vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 28. avg. — V naglem prodiranju več nega šest milj daleč na govorih točkah so francoze čete danes južno od reke Somme zavzle štirideset vasi, naznana vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 27. avg. — V napredovanju do poltretje milje na gotovih točkah na dvanajst in pol milj široki fronti so Francozi danes zavzeli Roye in sedem vasi, kakor je naznani vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 28. avg. — V naglem prodiranju več nega šest milj daleč na govorih točkah so francoze čete danes južno od reke Somme zavzle štirideset vasi, naznana vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 27. avg. — V napredovanju do poltretje milje na gotovih točkah na dvanajst in pol milj široki fronti so Francozi danes zavzeli Roye in sedem vasi, kakor je naznani vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 28. avg. — V naglem prodiranju več nega šest milj daleč na govorih točkah so francoze čete danes južno od reke Somme zavzle štirideset vasi, naznana vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 27. avg. — V napredovanju do poltretje milje na gotovih točkah na dvanajst in pol milj široki fronti so Francozi danes zavzeli Roye in sedem vasi, kakor je naznani vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 28. avg. — V naglem prodiranju več nega šest milj daleč na govorih točkah so francoze čete danes južno od reke Somme zavzle štirideset vasi, naznana vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 27. avg. — V napredovanju do poltretje milje na gotovih točkah na dvanajst in pol milj široki fronti so Francozi danes zavzeli Roye in sedem vasi, kakor je naznani vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 28. avg. — V naglem prodiranju več nega šest milj daleč na govorih točkah so francoze čete danes južno od reke Somme zavzle štirideset vasi, naznana vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 27. avg. — V napredovanju do poltretje milje na gotovih točkah na dvanajst in pol milj široki fronti so Francozi danes zavzeli Roye in sedem vasi, kakor je naznani vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 28. avg. — V naglem prodiranju več nega šest milj daleč na govorih točkah so francoze čete danes južno od reke Somme zavzle štirideset vasi, naznana vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 27. avg. — V napredovanju do poltretje milje na gotovih točkah na dvanajst in pol milj široki fronti so Francozi danes zavzeli Roye in sedem vasi, kakor je naznani vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 28. avg. — V naglem prodiranju več nega šest milj daleč na govorih točkah so francoze čete danes južno od reke Somme zavzle štirideset vasi, naznana vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 27. avg. — V napredovanju do poltretje milje na gotovih točkah na dvanajst in pol milj široki fronti so Francozi danes zavzeli Roye in sedem vasi, kakor je naznani vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 28. avg. — V naglem prodiranju več nega šest milj daleč na govorih točkah so francoze čete danes južno od reke Somme zavzle štirideset vasi, naznana vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 27. avg. — V napredovanju do poltretje milje na gotovih točkah na dvanajst in pol milj široki fronti so Francozi danes zavzeli Roye in sedem vasi, kakor je naznani vojni urad nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 29, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli 40 vasi.

Pariz, 28. avg. — V naglem prodiranju več nega šest milj daleč na govorih točkah so francoze čete danes južno od reke Somme zavzle štirideset vasi, naznana vojni urad nocoj.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 28. avg. — Tretje glavno zborovanje Družbe Sveti Družine se prične v Jolietu dne 3. septembra, to je, prihodnji torek. Vsi zastopniki in odborniki se zbero ob pol 9. uri dopoldne v dvorani stare šole sv. Jožefa, da skupaj odkorakajo v cerkev, kjer se bo darovala sv. masa na čast sv. Družin ter za vse žive in mrtve člane D. S. D. Po sv. maši se vrnejo v šolsko dvorano, kjer se otvorja prva seja tretjega zborovanja te organizacije.

Glasilo D. S. D. že vnaprej toplo pozdravlja gg. zborovalec ter jim želi pri njih resnem delu za naš narod kar največ uspeha!

Zacetek sole. Prihodnji torek, dne 3. septembra ob 8. uri zjutraj z daritvijo sv. maše se zopeč začne šola za našo mladino.

V nedeljo v La Salle! Iz krogov združenega pripravljalnega odbora vseh jolietskih slovenskih društev za skupni izlet v La Salle, Ill., dne 1. septembra v blagosloviljenju tamšnje nove slovenske cerkve sv. Roka smo izvedli, da se je prodalo že nekaj sto voznih listkov in da bo število izletnikov prav lepo, tako da bo v čast Jolietčanom in v veselje Lasallianom. Cena za vožnjo v posebni pociestni kari v La Salle in nazaj je na osebo \$1.40, pač majhna vsotica za takoj daljen izlet. Kake odideje iz tukajšnje postaje ob polosmi (7.30) uri zjutraj ter nazaj ob 6. uri večer.

Kakor čujemo, je naročenih za ta izlet osem velikih kar.

Odhod v taborišče. Štirideset vojaških novincev iz mesta Joliet se odpeljej utri (četrtek) zjutraj ob polsedm v Camp Wadsworth pri Spartanburgu, South Carolina. Med njimi so tudi štirje fantje naše fare sv. Jožefa, in sicer slediči:

Jacob Bruskole, 1153 North Broadway.

John Butala, 1004 North Scott street.

John Nemanic, 204 Ross street.

Frank Leo Verščaj, 1111 North Chicago street.

Zelimo jim junaska srečo in zdrav povratak po zmagi!

Na polju časti in slave. Lahko ranjen je bil na Francoskem sredi meseca julija prostak Anton Kolman, sin g. Adreja Kolmana, 611 N. Bluff street, kakor naznanja v spodaj priobčenem pismu.

V neki francoski bolnišnici se je zdravil zadnja dva meseca tudi naš jolietski fant Joseph Nemanic, sin g. in ge. Marko Nemanic, 204 Ross street, ki je bil med nekim nemškim napadom s plinom poškodovan. Iz francoske bolnišnice je večkrat pisal domov svojim sorodnikom in jim izražal svoje veselje, ker se Američani tako hrabro bjejo, da jih ves svet občuduje. Joseph Nemanic je bil rojen 6. marca 1898 v Jolietu in odgojen v naši župnijski šoli. Med vojaki je šel mesece majnika 1917 in je bil poslan na Francosko v septembri lani.

— 68. polk na Francoskem. Poročila so dospela v Joliet iz Fort Terry, Long Island, da je 68. polk, pri katerem služi več slovenskih fantov naše fare, varno dospel na Francosko.

— Delajte, hranite, štedite, varčujte, ker tako pomagate dobiti vojno.

— Na obisku. Mrs. Anna Kraschowitz iz Bradley, mati Rev. A. M. Kraschowitz, slovenskega župnika v South Chicagu, je prišla pred nekaj dnevi semkaj in ostane še par tednov tukaj na obisku svojih sorodnikov in prijateljev. Stanuje v hiši g. Antona Pasderta, slovenskega trgovca, N. Broadway.

— Ali ste že član ali članica Slovenske Narodne Zveze? Vpisite se v podružnico Knežoškof Jeglič št. S. S. N. Z.

— Vročinska bolezen. Petnajst slučajev vročinske bolezni (mačuh ali legarjev, typhoid fever) je bilo v Jolietu včeraj. Med zbolelimi je tudi neki naš rojak, 1109 N. Bluff street. Že pred dvema tednoma je zbolel neki drugi član njegove družine za isto boleznijo. Tedaj je mestni zdravstveni komisijonar Higgins zasledil, da je bolezen povzročilo pitje vode iz nekega "studencia" ob N. Bluff street. Žlebič, po katerem se je nabirala "studencina", je dal doktor odstraniti, ali črez par dni, ko je zopeč prišel na lice mesta, je našel nov žleb. Posvaril je ljudi, naj ne pijejo tiste vode, drugače zbole ali morda celo umro, pa nič pomagalo; še zasmehovan je bil, če da ne pozna "medicinske vode."

— Prekuhavajte pitno vodo!

— Kupujte vojno-varčevalne znamke (War Savings Stamps)!

Mestni pocestni delavci zahtevajo povišbo v plačah, in sicer 50¢ na dan. Dosedaj so dobivali cestni potembari \$2.50 na dan in odvazali smeti \$3.00. Rednih delavcev v službi mestnega cestnega departmata je 58.

Pred petnajstimi leti. Dne 13. sept. 1903 je bila blagoslovljena slovenska starja cerkev sv. Roka v La Salle, Ill. Cerkveni obred je izvršil škof J. L. Spalding, iz Peorijs. Slavnosti se je udeležilo 32 katoliških društev. V paradi so korakala društva v naslednjem redu: Društvo Vitezov sv. Jurija, Joliet, Ill., dr. sv. Jožefa, Joliet, Ill., dr. sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill.; dr. sv. Frančiška Sal., Joliet, Ill.; hrvatsko dr. Jelačić, Rutland, Ill.; hrv. dr. sv. Petra, Wenona, Ill.; slov. dr. Janeza Krst., Wenona, Ill.; nemško dr. sv. Jožefa, Peru, Ill.; nemško dr. C. O. F.; poljska društva Materje Božje, sv. Barbare, sv. Jožefa, sv. Florijana, sv. Valentina in sv. Kazimirja iz Peru, Ill.; dalje lasallska irska društva C. O. F., Hibernia in K. of C.; potem nemška društva iz La Salla, dr. sv. Jožefa in dr. sv. Alojzija C. O. F.; lasallska poljska društva V. Kosciusko, sv. Štefana, sv. Cecili, sv. Mihaela Arh., sv. Jožefa, sv. Alojzija, sv. Kazimirja, sv. Hiacinta in C. O. F., ter slovenski društvi sv. Družine in sv. Barbare. Vseh skupaj je korakalo v paradi nad 3000 mož. Slovesno sv. mašo je daroval domači župnik Rev. Ant. P. Podgoršek; asistiral sta mu poljski župniki Rev. Dr. Skulik in irski duhovnik Rev. D. Henelly. Slavnostni govor je imel Rev. F. S. Susteršič iz Jolieti. Popoldne je bil velik piknik na dirkališču. Iz Jolietja je bila dospela tudi Slovenska fantovska godba, ki "je izmed četverih godb najbolje igrala". Tudi slovenski pevci iz Jolietja "so izvrstno izvršili svojo nalogo", kakor poroča g. P. Pešrušek v svojem dopisu v A. S.

IZ PISEM NAŠIH VOJAKOV.

G. Andrew Kolman, 611 N. Bluff St., Joliet, Ill., je prejel sledeće pismo od svojega sina vojaka Antona, ki se nahaja z ameriško ekspedicijo armado na Francoskem:

"Nekje na Francoskem, 27. jul. 1918. — Dragi moji! Pišem vam nekoliko vrstic, da vam naznam, kako se imam. Bil sem lahko ranjen pred kakima dvema tednoma, ali nikar ne bodite v skrbih, ni bilo hudo, in ko dobite to pismo, bom že iz bolnišnice.

"Well, kako se mate vsi doma? Upam, da ste vsi zdravi. Kaj pa Andy? Kako se počuti v moranri? Recite Franku, naj mu piše, da bi jaz rad kaj slišal od njega.

"Torej ne bojte se zavoljo mene, kajti zdrav dom zoper v kratkem. To je vse, kar vam imam povedati. Pa pišite mi kaj. Vsem vam želim zdravje in dobro srečo Vaš Anton.

SLOVENSKI JAVNOSTI V PREVDAREK.

Voditelji "Slovenskega Republičanskega Združenja" so izdali neke vrste brošuro pod imenom "Krfška deklaracija in demokracija". Te brošure so se razpolazile med slovenski narod v Ameriki in ena izmed teh knjižic prišla je po naključju tudi podpisane v roke. Cela storija v knjižici se nasašla izključno na prvo v trimajstočko Krfške deklaracije. Zavija se na desno in levo ter tako poskuša spleti slovensko javnost, češ, VSI ONI, KI SPADAJO ALI PODPIRAJO SLOVENSKO NARODNO ZVEZO, SO V POPOLNEM SOGLASU S KRFSKO DEKLARACIJO IN DELAJO ZA MONARHIJO S KARO GJORGJEVIČEVO DINASTIJO NA ČELU. In ker sem podpisani član Slovenske Narodne Zveze, radi tega si stejam v dolžnosti, da javno izrečem in naznam slovenskim rodoljubom in rodoljubkinjam širom Združenih Držav ameriških, da ni res, da S. N. Z. dela v soglasju s Krfško deklaracijo. Ni res, da dela S. N. Z. za monarhijo. Ni res, da S. N. Z. dela za Karo Gjorgjevičevim dinastijom. Res pa je, da S. N. Z. deluje po "CLEVELANDSKI IZJAVI" odobreni v prvem kongresu ali konvenciji S. N. Z. V tej izjavi ne najdete ne prve in ne trimajstočke Krfške deklaracije. Izjava S. N. Z. ne omema ne kraljevine in ne monarhije, kar je dokaz, da članstvo S. N. Z. ne odobruje ne prve in ne druge, in zakaj to? Radi tega, ker članstvo S. N. Z. dobro ve, da slovenski narod živeč v Ameriki nima pravice določati, narekovati ali ukazovati slovenskemu narodu v stari domovini, kdo naj mu vlada ali kakšno obliko vlade naj ima. Nasprotno pa je jasno iz "Clevelandsko Izjave", da se deluje in pomaga narodu v stari domovini do osvoboditve. To je za kar se gre za nič drugače. Ko postane narod svoboden, si bode sam odločil in določil formo vlade in vrhovnega predstojnika. Če bode pa slovenski narod,

živeč v stari domovini, vprašal ameriške Slovence za svet, kakšno obliko vlade naj si izbere, sem pa gotov, da ga ni trezomislečega rojaka ali člena S. N. Z., ki bi mu svetoval cesarja ali kralja za vladarja. Zakaj se torej v tako resnih časih meče ljudstvu pesek v oči? Zakaj se narod bega s Krfško deklaracijo, ker nima S. N. Z. z isto nobenega stika, marveč se ravna natančno po Clevelandski Izjavi, katera vsebuje ona načela, ki so ob enem načelu slovenskega naroda v starem kraju, v kolikor nam je dosegan znano? Želja našega naroda v stari domovini je, da se reši tirantva in postane svoboden ter zedinjen s Hrvati in Srbi v novi demokratični Jugoslovanski državi. To so želje našega naroda onstran morja in to so želje članov v članici S. N. Z. Narod hrepeni in zahteva svobodo, vse drugo je postranska stvar, ki jo bode narod sam uredil, kakor hitro postane prost. Glavni namen našega naroda v stari domovini je prostost in osvoboditev izpod avstrijskega in nemškega jarja. To je prav in edini namen, za katerega se narod sedaj bojuje, in to je tudi namen članstva S. N. Z. Vse druge trditve o Krfški deklaraciji, monarhiji itd. so brez vsake podlage in prihajajo od ljudi, ki ne želijo svojemu narodu v starem kraju dobro, ki nočejo videti naroda svobojenega.

Na se zavija, kakor se hoče, resnica je v resnici ostane, da S. N. Z. dela odkritosčeno in resnično za blagoslov naroda v stari domovini, nasprotno pa vsemi, ki delajo proti S. N. Z., delajo na imanicu sovražnikom ter ne verujejo njih lepim trazam, za katerimi je vse kaj drugega nego ono, kar Vem predočujejo.

Boli me, ko vidim, kako se slepi naš narod in to tembolj, ko vidim, kaj je praznavap namen naših nasprotnikov. Zaraditega, dragi mi rojaki in rojakinje, pomnite tole:

"Če vam je osvoboditev slovenskega naroda v stari domovini pri stru in če želite narodu pomagati ter če hocete pokazati, da ste iz naroda, za narod in da z njim sočuvujete, pristopite v Slovensko Narodno Zvezo."

Vaš za osvobojenje slovenskega naroda, Josip Zalar, Joliet, Ill., 26. avg. 1918.

VESTI Iz DOMOVINE.

(Jug. Čas. Urada, Washington, D. C.)

Jugoslovanska koračnica. — Zagrebški Odbor poroča: Poznani naš glazbenik August Reinec je prišel za glasovir novo koračnico "Jugoslavijo" Koračnici, v kateri so uporabljeni motivi (ena vrsta zaplenjena) himne, je zelo melodiozna in spremno zložena. Revolucionarni jugoslovanski narodni odbor. — Tako piše tržaška Edinost od 15. maja — je, kakor poroča glasilo sarajevskega nadškofa dr. Stadlerja, "Hrvatski Dnevnik", nastavljen takole: predsednik Dr. Ante Trumbić, bivši dalmatinski deželnin in državni poslanec, odvetnik; član: Peško Baburica, načelnik jugoslovanske narodne straže v Valparaiso; Jovo Benjamina, bivši član hrvatskega sabora, časnike; Dr. Ante Brankini, zdravnik, načelnik jugoslovanskega sabora v Chicagu; dr. Ivo de Giulii, bivši občinski svetnik v Dubrovniku; dr. Julij Gazzari, občinski svetnik in odvetnik v Sibeniku; dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu; dr. Ivan Meštrovič, lastnik rudnikov v Chile, Dalmatinem, dr. Franjo Potončjak, bivši član hrvatskega sabora; Stojan Protić, srbski poslanec in bivši minister; dr. Mihajlo Pupin, profesor na Columbia vseučilišču, predsednik srbskega društva Sloga; dr. Milan Šrškić, bivši član bosanskog sabora; Milan Marjanovič, bivši urednik lista "Narodno Jedinstvo" v Zagrebu; Ivan Meštrovič, lastnik rudnikov v Chile, Dalmatinem, dr. Franjo Potončjak, bivši član hrvatskega sabora; Stojan Protić, srbski poslanec in bivši minister; dr. Mihajlo Pupin, profesor na Columbia vseučilišču, predsednik srbskega društva Sloga; dr. Milan Šrškić, bivši član bosanskog sabora; dr. Dinko Trinajstić, bivši član istarskega deželnega zabora; Dušan Vasiljević, odvetnik v Mostaru, načelnik srbske narodne organizacije; dr. Bogumil Vošnjak, bivši docent zagrabškega vseučilišča; Niko Zupanić, oviši uradnik narodnega muzeja na Kranjskem. — Radovedni smo, od kod je Stadlerjevo

Nas vsakdanji kruh, onih bora beset dekagramov, kar ga dobimo je v resnici postal tak, da ga človek s strahom jemlje v roko, kaj selje v usta. Z vseh strani nam prihajajo pritožbe, in če bi spravljali vse one predmete, ki jih dobiva v kruhu, bi kmalo imeli cel muzej. So to stvari ki se morajo načrtno gnusiti, so pa tudi, ki v resnici ogrožajo življenje. Včeraj je prišel v uredu in vodstvu (Edinost, 15. maja) rodbinski oče in nam pokazal kos — stekla, ki ga je našla njegova hči v kruhu. Kaj bi se lahko zgodilo, da dekni ne opazijo še pravočasno stekla v kruhu. Zgoditi se moglo, da bil ta dodatek v kruhu povzročil težko bolezzen, ali celo še smrt dotične osebe. Kakor je razvidno iz vseh teh neprestanih pritožb, je jasno, da se priki kruhu ne gleda popolnoma nič na snago in da se moka, iz katere se izdelava nit ne preseje. Edino tako je mogoče, da prihaja v kruhu taka nesnaga in celo takiz a življenje kruh uživajočih ljudi nevarni predmeti. Če kje, je pač gotovo tu dolžnost sprovizacijska komisija, da poskrbi za to, da si ljudstvo z oimi ubogimi dekagrami kruha, ki ga še dobiva, ne bo obenem kupovalo bolezen ali celo smrt.

Potna dovoljenja za Opatijo. — Edinost poroča, da se dovoljuje bivanje v Lovrani, Opatiji in Voloski le v širji priloženi najnovejših slučajih, kjer je z zdravniškim izpričevalom dokazana nevarnost za življenje. A poleg tega mora biti prošnji priloženo izvozno dovoljenje živil (moke, masti, sladkor, itd.) in izjava kakega hotela in imenovanja krajih, da sprejme prisilu v oskrbo. Le v takih slučajih je mogoče dobiti dovoljenje. Za nekaj dni dovoljuje brez teh prilog le onim ki imajo v tamkajšnjem zdravilišču svoje, a treba je navesti natančno njihovo bivališče.

Jugoslovani Ameriki. — Isti list piše: "Srpski List", ki izhaja v Zenevi, poroča iz New Yorka: "Kakor je znano, izhaja v Ameriki zelo veliko jugoslovanskih listov. V zadnjem času se dela na to, da bi se doseglo veliko Razcepljene moći bi se združile in od vseh slabejših listov pa se napravil eden močan in dober list. Tako bi se občinstvo omogočilo, da bi lažje dobielo dober list in tudi cene. Ta organizacija je izvedena v New Yorku, Chicagu, in Pittsburghu, ker so se združili "Hrv. Svet", "Hrvatska Za-

stava" in Slovenski Svet", ki izhaja sedaj kot glasilo Hrvatov, Srbov in Slovencev. Tudi na zapadu se je pričela izvajati podobna organizacija. Lista "Novi Život" v Oaklandu, in "Jadrani" v San Franciscu sta že izjavila, da se pripravljajo ljena za spojitev."

Zrinsko-Frankopanska proslava v Rimu.

— V isti številki piše dalje Edinost: "Corriere della Sera" je, kakor javljajo nemški listi, objavil dolgo poročilo o proslavi blebane usmrte Zrinskoga in Frankopana, ki se je vrnila zadnjega dne meseca aprila v Rimu. Poročilo, kolikor ga ni čital censorjev svinčnik, pravi: "30. aprila je v Rimu na predlog "Comitato permanente per l'interesse tra le nazionalita soggetta all' Austro-Ungaria" vrnila Zrinsko v gledališču Quirino ob 5 popolnega proslava spomina hrvatskih domoljubov Petra Zrinskoga in Frana Frankopana. Navzoči so bili: minister Bissolatti in imenu (italijanske) vlade, veleposlaniki Barriere (Francoska), Rennel Rodd (Angleška), de Giers (Rusija), srbski poslanik in poleg njih še drugi diplomatski predstavniki. To je prav edini namen, za katerega se narod sedaj bojuje, in to je tudi namen članstva S. N. Z. Vse druge trditve o Krfški deklaraciji, monarhiji itd. so brez vsake podlage in prihajajo od ljudi, ki ne želijo svojemu narodu v starem kraju

NARODNE SLAVNOSTI V PRAGI NASILNO OBUSTAVLJENE.

"Državi sovražni in veleizdajski" dogodki.—Jugoslovenska mladina izgnana iz Prage.—"Narodui Listy" ustavljeni.—Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.

(Konec.)

FATHER JAGER'S RED CROSS MISSION.

SLOVESNO PRAZNOVANJE 4. JULIJA V CAMP MINNESOTA V SRBIJI.—ZIVLJENJE IN DELOVANJE MISIJE.—RAZMERE V SRBIJI.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)
Sredi aprila letos je odpotovala iz New York misija Ameriškega Rudečega Križa za Srbijo, katero je imenoval predsednik Wilson v pomoč in za rekonstrukcijo rezdejane domovine junaškega srbskega naroda. Uradni naslov te misije je: Father Jager's Red Cross Mission po nje načelniku Rev. Francis Jagru, ki je bil že lanskega leta poslan od ameriške vlade v Srbijo, da prouči tamošnje razmere.

Misija, katere član je tudi znani slovenski arhitekt iz Minneapolisa, g. John Jager, je bil obilno preskrbljen z vsem, kar je bilo neobhodno potrebitno za prvo pomoč. Ladja, na kateri so se vozili člani misije, je bila polna raznovrstnih potrebiščin, kakor živil, raznih strojev, zlasti poljedelskih, vskrovstnega orodja in materialja. Po dolgi vožnji so se ustavili za nekaj časa na Krfu, od koder so se napotili potem naravnost v notranjost dežele, kjer se pričenja njih delovanja.

Mesto, kjer se je misija v Srbiji stanovila, je nazvala Camp Minnesota, ta pa radi tega, ker je večina članov iz države Minnesota. Postavili so potrebna poslopja in shrambe za razne potrebiščine ter so že začeli z delovanjem v pomoč Srbiji. Prvi glasovi o delovanju te misije so dosegli še sedaj v ameriško javnost. V naslednjem navajamo dve pismi člana te misije, g. Caryl B. Starrsa, bivšega sotrudnika Tribune v Minneapoli.

PROSLAVA DNEVA NEODVISNOSTI.

Camp Minnesota, 4. julija. — Father Jagrova misija za Srbijo praznuje danes v svoji poljedelski kampi slovesno 4. julij, dasi niso nje gospodinjske priprave še daleč od podnoštij. Povabili smo dva gosta na kosilo, zamej zdravnik dr. Bowena in zobozdravnika dr. Woodwarda iz bolnišnice Srbskega Rudečega križa v Banici, kjer smo se ustavili par dni, da počakamo na dovoz naših kuhinjskih potrebiščin, posode in živil iz Soluna.

Na našem velikem štoru na grču plapolala ameriška in zastava Rudečega križa in istokato tudi na vseh drugih šotorih, ki služijo kot skladališča; ta prostor, kjer stoji ti šotori smo nazveli "Machinery Plaza". Med gričem in tem prostorom leži napol potrikušeno turška vas Kremljani, tu si iščem med prstjo in kamenjem material za nove zgradbe. Mimo vasi teče potok, in kapitan John Jager, ki je odgovoren za naš civilni načrt, je popravil na bregu potoka dve hišici, jih prepreksal, napravil pri strehah odvodne cevi in našlikal veliki rudeči križ na prednji steni večje hišice z napisom: "Ameriški Rudeči križ," v angleškem in srbskem jeziku.

Medtem ko je naša kempa zelo slikovita in na videz veliko obetača, vendar pa gotovo nismo bili pripravljeni za goststvo; ali pojedino smo morali imeti 4. julija, pa če smo bili pripravljeni za njo ali ne. Kapitan Jager se je podal včeraj v Florina, kjer je kupil dva jagnjeta, in preskrbeli smo si sodičke vina. Cela jagnjeta smo pekli na ražnu nad ognjem; raženje je počivala na rogovlastih palicah, vrtel pa ga je srbski vojak, s spretnostjo, ki mu je prisojena, dokler ni bilo meso polnoma peceno. Meni in kapitanu Jagru je bilo dovoljeno, da smo smela pokusiti meso takoj, ko je bilo vzetno iznad ognja, in bilo je tako slastno, da bi moral temu pritrifiti najbolj izbirčen ameriški kuhan. Pravi častni gostje na naši proslavi bili možje, ki so bili odredjeni srske vlade za delo v kempu. Tu je pa sedaj — pričakujemo jih več, ko se bo delo pomnožilo — 10 "čic" in nekoliko bolgarskih vojnih ujetnikov. Srbski 10. "čica" je prikupljiv, "čica" pomeni 'stari mož' ali 'stare' in je običen izraz za priljubljenosti, kajti 'čica' predstavlja najvišjo stopnjo patriotskega. Srbi se na tekom zadnjih par let tragicne nesreče in velike izgube na prebivalstvu in ozemlju veliko zahvaliti njevemu neutralnemu in pozdravljajuemu delovanju za stvar ljubljene domovine. Prestar za resnico boj je vendar tega plemenitega neutrudljivega delavnega možička povod, kjer kaj koristiti, živi cisto pripravljajoči se zato, da je v tem, splošno obvezno, oblačen pa je v ponoseno ob-

sto. Nekdaj v resnici lepo mesto je napol razdejano.

Z vrha gore Jepak smo imeli razgled na bojno polje: eno miljo pred nami so bili srbski zakopi, eno miljo od teh pa sovražni. Ali tu ni bilo tako nevarno kakor v Monastirju, ker je boj počival. Zanimiva so stanovanja častnikov, ker izgledajo kakor orlovska gnezda, prislonjena na skalo.

Nevarna, peklenka stran vojne se izvidiva v vseh raztresenih srbskih vaseh, kjer je več sten v razvalinah, kakor pa steh po hišah, in kjer so polja razorana po strelnih jarkih in potolnah, katere so izkopali izstreli. Tu ni mladih mož, temveč samo žene, starčki in otroci. Dečki in strački gonijo osle, mršave konjičke in govejo živino na pašo ali pa prevažajo in hodijo v lepih posodah po vodo na studenec, ali pa sede topo doma, zavite v raztrganje tunice, in najbrže ne misijo na nič. Pregledali smo pokrajino in se odločili, da znova zgradimo neko zapuščeno turško vas. Turki so namreč pobegnili na varno, po srbskih postavah pa pripade zambla in državi.

15. junija. — Danes so dospele naše stvari, o katerih smo že menili, da jih ne bomo nikoli več videli. Veseli smo jih bili, ko sta jih prinesla dvanajsta šoferja, katera sva poslednjih višči v New York pri Rudečem križu. Prevoz je trajal dolgo in je bilo tudi težko spraviti jih sem zaradi nevarnosti napada od strani podmorských čolnov, ki ne priznajo niti bolniškim ladjam, drugič pa tudi radi tega, ker so prevozna sredstva v notranjosti dežele zelo pomanjkljiva.

Sedaj smo se za trdno odločili, da se ustanovimo in napravimo svoj glavni stan v zapuščeni turški vasi, katero sem prej omenil. John Jager in Bull bodeta odšla za prvi teden, da na pravita prve priprave za kemp, jaz, Father Jager in Moffet pa ostanemo tu, dokler ne bodo dospele vse potrebiščine. Upam, da bomo imeli kma lo vse v redu, in da bodo začeli naši traktorji orati 2000 hektarjev dobré plodne zemlje.

Našem se bo pričela civilizacija in vsak napredok bo pripisati našemu delu. Počutimo se kakor švicarska družina Robinson, samo da ona ni imela gazoline, traktorjev in želniške zveze. Tak dogodek bi bil zanimal v vsakem času, ali naše zadovoljstvo je nastalo, ker vemo, da igramo važno ulogo v veliki igri, katero je treba dobiti Raje sem v Srbiji, kakor kjerkoli drugje, kjer divja vojna, kajti potreba je tukaj tako velika, storilo pa se je v primeri z drugimi kraji (na primer z Belgijo) kako malo za upostavitev starih razmer.

Hiša, v kateri sedaj prebivamo, je tako čedna, samo da je polno muh, komarjev in mokarjev, kajti tukajšnji prebivalci (grki) niso napravili nikoli nikaklih zagrinjal pri oknih, dasi so splieti lepe prežice iz musline, katera naša varujejo pred nadlegovanjem teh žuželk.

Naša gospodinja zelo pazi na nas, govori več jezikov in pravi, da je bil njen oče poljski grof. Pitno vodo, katera je namenjena za nas, vedno prekuha, vsaki večer pa použijemo nekoliko kinina v praških, da se obvarujemo malarije. Zanimivo je opozoriti naše vojake, ko jemljejo na zapoved zdravnikov ali častnikov grenko zdravilo pri tem pa strašno protestirajo. Toda vse to njim nič ne pomaga, kajti naše taborišče moramo obvarovati v same malariji, in to se nam je do sedaj tudi posrečilo. Razstreljena je zelo v močvirnatih krajinah, nje razjalcji pa so zlasti komarji.

SPOLOŠNA NARODNA ORGANIZACIJA ZA JUGOSLAVIJO V DALMACIJI.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

2. julija se je vršil v Splitu sestanek narodnih zastopnikov iz Dalmacije, Hrvatov in Srbov. Na tem sestanku je bila sprejeta naslednja rezolucija:

Hrvati in Srbi iz vseh krajev Dalmacije, pristaši vseh strank pred vodo na sestanku dne 2. julija v Splitu enodušno in složni v naslednjih vodnih mislih:

1. Restnost zgodovinskega časa, v katerem živimo, skupno preživljena praganjanja in trpljenja, jasne nameñe naših sovražnikov, ki so diraktne naperjene proti našemu narodnemu obstanju, so že izbrisali vse stranke in njihove razlike ter zjednile v duhu celokupnega prebivalstva Dalmacije v eni politični misli in za en političen cilj, da ima etnička edinstvena narodna pravico v dolžnosti, osnovati potom samoodločevanje enoto neodvisno državo.

Zaradi tega smatramo, da bo dosegnočen cilj, da se naši kar vrti v glavni, naše pravo delo pa se še ni niti začelo.

Father Jager je prejel cel kup pism, od šolskih otrok v St. Bonifaciu.

Slišim ga, da se sneje v sobi, in vseh par minut pride sem, da nam prečita kaj lepega.

Obiskali smo vse vojaške dostojanstvenike, izvzemi prestolonaslednika, in se srečali z mnogimi junaki z prejšnjih in iz sedanje vojne. Živilne razmere v deželi niso tako slabice, kakor v času, ko je bil Father Jager, pač pa so se slave dovoljno živeli, da smo prišli sem za časova setve. Francoski in angleški vojaki so obdelali nekoliko zemlje. To najda danes zadostuje.

13. junija. V Monastirju. — Obdelovali smo v Monastirju s policijskim nečelnikom. Tekom obeda je priletelo več bolgarskih izstrelkov v me-

sto, Srbov, Hrvatov in Slovencev; to število se more po potrebi tudi zvišati. Ta uprava bo vodila akcijo v Dalmaciji v smislu teh načel: ter bo sodelovala ali v potrebi osnovaščila slično ali istovetno akcijo za zdrževanje neodvisnih narodnih elementov v drugih narodnih krajih ter bo v to sredo odobrala delegata za Dalmacijo za eventualno splošno narodno zborovanje Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V odboru so izvoljeni: Don Ante Aćić, dr. Roko Arneri, pop. Jovo Bučin, dr. Gajo Bulat, dr. Mate Drinković, Juraj Diboković, Ante Frančić, Ivo de Grisogob, dr. Ivo Krstelj, dr. Jerko Machiedo, dr. Ivan Majstrovčić, Milan Marušić, Dušan Mikačić, Pavao Roca in dr. Vukotić.

Že prva leta preteklega desetletja, ko so se prideli povlečevali prvi znaki krize, ki se je razplamel v svetovno vojno, je Dalmacija dvignila zastavo narodnega edinstva. Nekoliko let kasneje daje ona zopet iniciativi za novi kurz v Banovini, kar je olajšalo zamah narodnega gibanja. V obeh temnih letih aneksije krize in veleizdajniških procesov proti Srbom se je bila v priv vrsti zahvaliti Dalmaciji, da ni ide ajnarodnega edinstva klonila ali bla zahtevena, ozrom da se je čut narodnega edinstva tako okreplil. Dalmacija je prva spoznala v najbolje občutila značaj v pomen balkanskih vojn in njeno držanje po srednji v zgodovini vojne. Dalmacija je s svojim trpljenjem in mučenjem morda oblažila sodbo zgodovine o sedanjem držanju mnogih nas, ki se nismo pokazali dorasil veličini dobe, k nas je zatekla. Dalmacija, domovina mogočnega naroda, se ne bo izvernila niti danes niti sebi niti nam. V velikem česu rušenja in stvarjenja jo bomo prav gotovo videlo na delu.

15. junija. — Danes so dospele naše stvari, o katerih smo že menili, da jih ne bomo nikoli več videli. Veseli smo jih bili, ko sta jih prinesla dvanajsta šoferja, katera sva poslednjih višči v New York pri Rudečem križu. Prevoz je trajal dolgo in je bilo tudi težko spraviti jih sem zaradi nevarnosti napada od strani podmorských čolnov, ki ne priznajo niti bolniškim ladjam, drugič pa tudi radi tega, ker so prevozna sredstva v notranjosti dežele zelo pomanjkljiva.

Sedaj smo se za trdno odločili, da se ustanovimo in napravimo svoj glavni stan v zapuščeni turški vasi, katero sem prej omenil. John Jager in Bull bodeta odšla za prvi teden, da na pravita prve priprave za kemp, jaz, Father Jager in Moffet pa ostanemo tu, dokler ne bodo dospele vse potrebiščine. Upam, da bomo imeli kma lo vse v redu, in da bodo začeli naši traktorji orati 2000 hektarjev dobré plodne zemlje.

PROTEST HRVATOV IN SLOVENCEV IZ ISTRE.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Zabreški Obzor prinaša od 20. junija naslednjo vest: Odbor politične družbe za Hrvate in Slovence v Istri protestira na svoji seji dne 14. junija 1918 v imenu hrvatskega in slovenskega naroda v Istri proti vsakemu eventualnemu, pa tudi konečnemu rešenju našega narodnega in državnega vprašanja, po katerem bi se same nekateri deli našega naroda morali ostati v sedanjem podrejenosti drugem narodu. Odbor objednem izjavlja, da zahvaljuje zastave, zelo težko dobiti zastavno množino volnenega materiala, ki se je silno podražil in katerega je sploh sedaj nad vse težko dobiti. V sledu tega je potrebno, da vsakod, ki misli naročiti jugoslovensko zasavo, pošlje nemudoma svoje naročilo in obenem tudi denar Jugoslovenski Pisarni, 932 Southern Building, Washington, D. C., ter navede v pismu velikost zastave, katero želi.

Prejed dogovora s tovarnarem smo primorani prositi vsakega, da pošlje z naročilom tudi denar. Stroški za pošiljanje zastav onim, ki jih naroča, tripi Pisarni.

JUGOSLOVANSKA PISARNA.

pisarni v Washington ujugoslovenske zastave vprašali za cene, velikost, itd, teh zastav, sporočamo sledete:

Jugoslovenske zastave se morejo na ročiti pri Jugoslovenski Pisarni, in to vseh velikostih: zastave, poltretji čevlj široke in štiri čevlj dolge, starejo po \$11.00 komad; zastave štiri čevlj v štiri palce široke ter pet in polčevlj dolge, starejo vsaka \$20.00.

Materijal, iz katerega so zastave izdelane, je najboljše volneno suknjo, na

katero nima moča in slab vreme niti najmanjšega vpliva. Jugoslovenski grb na zastavi je istotako iz tega suknja, natančno in okusno sešit po znamenju načrtu, vsak del v raznih barvah posebej, ter je jednako viden na obe strani zastave. Zastave so izvanredno lepo in okusno izdelane ter bodo služile v najlepši okras vsake dvorane ali privatnega stanovanja.

Manjše zastave se priporočajo posameznikom in onim, ki jih žele imeti za okras svojih stanovanj ali ki jih hočejo razobestiti ob svečanih prilikah. Večje zastave so primernejša za društva, ker je njih velikost primerna za parade in javne nastope društva. Istotako so zelo primerne za razobesjenje pri vsaki svečani priliki.

Opazirajo se vsi, ki se zanimajo za te zastave, da je bilo tovarnari, ki izdeluje zastave, zelo težko dobiti zastavno množino volnenega materiala, ki se je silno podražil in katerega je sploh sedaj nad vse težko dobiti. V sledu tega je potrebno, da vsakod, ki misli naročiti jugoslovensko zasavo, pošlje nemudoma svoje naročilo in obenem tudi denar Jugoslovenski Pisarni, 932 Southern Building, Washington, D. C., ter navede v pismu velikost zastave, katero želi.

Prejed dogovora s tovarnarem smo primorani prositi vsakega, da pošlje z naročilom tudi denar. Stroški za pošiljanje zastav onim, ki jih naroča, tripi Pisarni.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

JOHN MARTIN, SODNIK
(Justice of the Peace)

Kadar imate kaj posla na sodišču ali vložite tožbo zoper koga, ali hočete iztirjati dolg, oglasite se pri mani, ker z mano lahko gorovite v materinem jeziku.

Uradne ure: jutro od 8—12. Popoldne od 1:30—5. Zvečer po dogovoru.

Urad imam na:

321 JEFFERSON STREET,
(nasproti Court House), Joliet, Ills.

ANTON STRAŽNIK,
1219 Summit Street, Joliet, Ills.

Karpenter in Kontraktor.

Stavim in popravljam hiše in druge pos

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. I. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto....	\$2.00
Za Združene države za pol leta....	\$1.00
Za Evropo na leto.....	\$3.00
Za Evropo za pol leta.....	\$1.50
Za Evropo za četr leta.....	\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembni bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamo POLEG NOVEGA TUDI STARINASLOV.

Dopis in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office *
Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899. Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

1. sept. Ned. Egidij, opa.
2. " Pon. Stefan, kralj.
3. " Tor. Sabina, d. m.
4. " Sr. Rozalija, dev.
5. " Čet. Lavrene, Just., škof.
6. " Pet. Hermogen, muč.
7. " Sob. Albin, škof.

PETNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠT.

Vselej, kadar vidimo mrtvega človeka, postanemo otožni, to pa tem bolj, ako zremo na mrlja, katerega je odtrgal neizprosna smrt v cvetu njegove mladosti. Popoloma umevno je torej, da je mestice. Nain sočustovalo z ubogo materjo, ki je zgubila v cvetu njegove mladosti ljubljenejšega sina edino podjavo njene starosti. Nesi so k pogrebu mrtvega mladeniča, katerega je britko objokovala njegova mati. Jezus, ki je imel tako usmiljeno in neskončno dobro srce, je srečal ta pogreb; v srce se mu je zamislila žalujoča mati, on ukaže nosačem, naj počakajo, dotačne se par, zaklječe: "Mladenič, recem ti vstani!" in glej, mrlje se zbudijo v novemu življenju in se vrne k svoji materi. Mrtvi tu mladenič je žalostna podoba premnoga mladih ljudij, ki so mrtvi na duši, mrtvi za življenje po veri in milosti, ki so v danu najhujšim strastem. Najhujše pri vsem tem pa je, da se oni, ki bi imeli skrbeti za vzgojo v poboljšanje zato ne zmjenijo in morda celo mladino izgovarajo, češ, mladi so, bodo s časom že drugačni. Poglejmo, kako nespomenet in nevaren je ta izgovor!

Vsek pripozna, da so mladostna leta nevarna in osoze polna, ker se v tih letih oglašajo in krepe strasti. Jako in strašno pa se moti oni, kdo misli, da mladine ne vežo vse božje in cerkevne zapovedi, da je njej vse dovoljeno. Božja postava ne dela razlike med starimi in mladimi, ona veže vse. Res je, da je greh tem večji, kjer je spoznanje večje, toda da Bog to ali ono bolj zameri odlastim kakor pa nedorastlim, er pa mlijed in moreno odrekati spoznanja, tedaj je gotovo, da tudi mladina nibrez greha, ko prelomi zapovedi. Ali ne ravna posvetna postava prav tako. Ali bo mladenič tak, ropat ali ubijalec pred sodijo oproščen zato ker je mladi?

Izgovor: "Pustimo jih; mladi so" izgovarja pogostokrat vsak nered in daje mladini največjo potuhlo. Dolžnost starijev je paziti na svoje sinove in hčere, da ne hodijo po napačnih krivilih potih, aj naj tedaj rečemo o starijih, ki pravijo gledate svojih otrok:

"Sreč je ko morje globoko, ki večkrat se vzburja mal, ki polno plitvin je peščenih, prepolno pretečih je skal."

S. Gregorčič.

Vzroki in ovire, ki otožujejo spoznanje samega sebe, so razni. Kriva je temu človeška raztresenost in vlahrost, ki gleda samo zunanj svet in hlepi po njem, kakor otrok po igrači.

Mnogokrat je temu vzrok tudi pri-

jeten strah, da bi pri preiskovanju samega sebe našli kaj neljubnega, grdega, zoprnega, kar bi moral, če bi hoteli biti dosledni in značajni, odstraniti. V tem slučaju je človek podoben bolniku, ki ima hudo rano, a jo nespametno zavija in prikriva ter je noče pogledati, ker se boji operacije.

Nadaljnji vzrok je tudi pomanjkanje krepke in resne volje. Težko je zpoznavati samega sebe, sa težje samega sebe vsled spoznane krivide obodriti. Za težke čine je treba junaka. Za težke duševne čine je treba junake zamore vse dobra nagnjenja in delajo človeka gluhega za vse klice milosti. Podobni so pomladinski toči, ki vse tako pomendra in pobije, da jeva saka takoj nemogoča.

Nekateri se tolazijo s tem, da bodo postali drugačni, ko stopijo v zakon. Ako mladina nima trdne vere, ako jo se svojim grdim življenjem zamori, tedaj tudi v zakonu ne bo boljša. Altar ne vidimo, vsak dan zadosti za lostnih zgledov? Ali ne vidimo, kako zapuščajo zakonski možje svoje žene, katerim so pred altjarm prisegli zvestobo? Ali ne vidimo mnogo gizdavalik zakonskih žen, ki dajejo pohujšanje se svojim obnašanjem? Kdor je mlad prekljinjal, bo prekljinjal tudi star in mladenič pijanec, bo postal pijanec, kdor se ne bo v jamo zvrnil. Prav ima pregor, ki imenuje starost odmev mladosti. Ni nemogoče, da sledi pošteni mladost nepoštena starost, kateri se je to zgodilo pri Salomonu, težko mogoče pa je, da bi sledila razkošni in razuzdani mladost čednostna rešljesa doba.

Mlad človek je podoben razorani se neposajeni njivi. Kaj bo rodila taka njiva? Tb, kar se bo na njo posejalo. Ako bo sejalo na takoj njivo same čednost, bo rodila tudi čednost, aki se je pokvarjenost, bo pokvarjenost tudi obrabilo. Ako hočete torej, da bodo vasi tri veselje in tlažba vaše starosti, tedaj skrbite, da jih vsgojite čednostno.

"Kaj naj storim z dobroto ničesar ne opravim, s strogostjo pa se manj?" Ako je temu tako, tedaj je to znamenje, da si prepozno začel, da si v rani mladosti kaj prezrl in opustil, ali pa da si bili glede tovaršije prenesli. Ako ti vest ničesar ne očita, potem se pa zateci k onemu sredstvu, katero je rabila toliko let sv. Monika, moli, stanovitno moli za svoje otrok! Vtisni si globoko v srce lepe besede Jeremija proroka: "Blagor človeku, kdo nosi svoj jarem od svoje mladosti." Nauki sv. vere so oni jarem, srečen oni, ki od svoje mladosti po veri živ! Pri Bogu ni nemogoč nobena stvar. Morda je zabredel ali ali oni na kriva, napačna pota. Ne nehaj opominjati in svariti, zlasti pa ne nehaj moliti. Gospod, ki je obudil mladeniča v Naju, bo uslušal tudi tvojo stanovitno molitev in ti bo vrnil na duši zdravo tvoje zgubljeno dete. REV. J. P.

SPOZNAV AJ SAMEGA SEBE!

Značaj je volja, ki vladata človeka in mu daje nenakomerno mišljenje in delovanje.

Kdor hoče koga vladati, ga mora prej poznavati. Poznati mora njegove vrline in slabosti; poznati, kaj mu je v korist in kaj v škodo. In kdor hoče samega sebe pametno vladati, svoje mišljenje in delovanje urediti po pogovornih načelih ter biti značajen, mora samega sebe dobro poznavati. Ker le potem bo vedel, kaj mora v sebi gojiti, kaj odstraniti, zatreti. Le izurjen, več vinogradnik, ki trto dobro pozna, več katera mladika se mora pustiti kot koristna, katera odrezati kot škodljiva, da bo rodila trta obilo zlahtnega sadu.

Spoznavaj samega sebe. Te besede so bile zapisane na pročelju Apalonovega svetišča in proročišča v Delih. Vsak, ki je prišel tja, poizvedoval svojo usodo! Če brial ta opomin, se preden je kaj zvedel o svoji bodočnosti, kakorbično Apolo hotel reči: "Spoznav samega sebe in odločil boš sam svojo bodočnost!" Podobno pravi tudi vsečilijski profesor Foerster: "Človek, ki samega sebe spozna, ima skoraj popolnomo svojo bodočnost v lastnih rokah. Tak se nameč lažko pravocasno, predragači, preden je prepozna, ker spozna svoje napake in zmote in jih v prihodnje lažko opusti. Nasprotov pa se zasplošljene nikdar ničesar ne nauči, ker ne pozira vzrok svoje usode ter jih išče samo pri drugih, namesto pri sebi."

Toda težko delo je, spoznavati samega sebe. Težko je bilo preiskati Afriko, tako najti izvit Nila. Trebal je za to večletnega napora, a se težje je, najti vire vseh želja in nagonov človeškega srca.

"Sreč je ko morje globoko, ki večkrat se vzburja mal, ki polno plitvin je peščenih, prepolno pretečih je skal."

S. Gregorčič.

človeški družbi. Od nekdaj razvajeni so tudi v življenju, dokler jih ne izuci brida skušnja, sebični domišljavi, brezozirni.

* * *

Dobro sredstvo za vtreč na sme manjkat pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richter

PAIN-EXPELLER
imač nad 50 let veliko primanje med Slovenci na celotnem svetu.

Jedino pravilno varstveno znamko sidra. 35 in 65 v lekarstvih in naravnost od F. AD. RICHTER & CO. 44-80 Washington Street. New York, N. Y.

DRAGINJA

na vseh tiskarskih potrebščinah je silna odkar je nastala vojna. Nekatere stvari stanejo po dva do tri in petkrat več, kakor pred vojno.

Naj bi to cenj. naročniki upoštevali in poslali naročino točno, ker drugače ni mogoče lista jim pošiljati. Seveda so naročniki vredni zaupanja, a to plača stroškov; treba je torej, da vsak pošilje naročino čimprej mogoči ali vsaj ko prejme tozadne opomine, ker takrat je zadnji čas.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Bolne ženske

naj bi ne prenašale hudi bolečini, krčev in drugih nerednosti, katerim so tolikrat podvržene. Teh bolečin bi ne bilo nikakor potreba prestajati. Iznebiti se jih že sedaj, ali od začetka. Rabite torej občutljeno zdravilo za ženske in za dekle, vzmetite.

Severa's Regulator

(Severov Regulator). To je izborna tonica in zdravilo, osobito pri ženskih bolečinah. To zdravilo deluje hitro, mirno in z gotovim uspehom. To zdravilo ne vsebuje ničesar tveganega, kar bi škodovalo zdravju. Vsaka žena naj bi isto poskusila. Cena \$1.25 stekljenica; dobiva se v vseh lekarstvih.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

WAR

Savings Stamps

CENA TEKOM AUGUSTA:

Ena znamka stane \$4.19,
pol certifikat z 20. znamkami
pa \$83.80.

Leta 1923 bo vredna ena \$5.00. Kupite jih lahko vsepovod.

Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200.

Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi.

Pismenim naročilom je pridejati denarno nakaznico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno Vam pismeno pošljatev znamk.

Pišite po nje na:

Amerikanski Slovenec

1006 North Chicago Street
JOLIET - - ILLINOIS

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregorova je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po izpolnitvi.

A dragi, hčes modro živeti, ti dvojni oči mi imej — in z enim gledaj po sveti, a z drugim v srce si glej!"

S. Gregorčič.

Nikdar ne obljudi, česar ne moreš izpolniti.

Dobro je biti koristen, ampak ne daj se ljudem izkoristi.

Ljubezen enemu ali eni, prijateljstvo nekaterim in dobro voljo vsem.

Dom je svet zapatenost zunaj in ljubezni notri.

Če dvakrat primislis, preden izpregoriš, ti ne bo treba toliko goroviti.

Nič ne donaša hitreje dobička, nego prijaznost, vlijadnost, dobrotnost in pomočna roka.

Ni ga veselja večjega ali mirnejšega v koristnejšega za izobraženega človeka, nego je dobro čitivo.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital in rezervni sklad \$400,000.00
ROBT. T. KELLY, pred.
CHAS. G. PEARCE, kalis

PRVI IN EDINI SLOVENSKI POGREBNIŠKI ZAVOD

USTANOVLEN L. 1895.

ANTON NEMANICH IN SIN

1002 NORTH CHICAGO STREET

Garaža na 205-207 Ohio Street, Joliet, Illinois

Družba

SV. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1916

Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

VZEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik..... GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 I. podpredsednik..... JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
 II. podpredsednik..... GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
 Tajnik ..... JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Zapisnikar..... ANTON NEUMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Blagajnik..... JOHN P. ETTRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNİ ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
 MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
 JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
 JOHN JERICHE, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
 JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridružijo D. S. D. Osem članov (ic) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za \$500.00 in \$250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker noče imeti sitnosti radi nizkih asesmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navdila in pojasnila gledje ustanovitev društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NAZNANILO.

Sobratom zastopnikom za 3. zborovanje in odbornikom D. S. D. naznam, da se prične isto dne 3. sept. 1918. v Jolietu in spored bo kakor sledi:

Vsi zastopniki in odborniki se naj zberejo dne 3. septembra točno ob pol 9. uri zjutraj v dvorani šole sv. Jožefa, da skupno odkorakamo v cerkev, kjer se bo darovala sv. maša na čast sv. Družini in za vse žive in umrle člane (ice) D. S. D. Po sv. Maši se vrnemo v dvorano, kjer se otvorí prva seja 3. zborovanja te organizacije.

Prosim vse zborovalce, da pravočasno nastopijo svoje prostore, linji splinjo svojo dolžnost.

Priporočam vsem cenj. zborovalcem, da se pripravijo kar njabolj mogoče dobro za to velevalno delo. Čas je drag in za to je treba, da se ga ne trati po nepotrebem. Glejmo, da čim več storimo ob tej prilici za napredok

II. Zborovanje D. S. D. se je dovršilo v dveh dneh, zato upam, da bomo tudi istotako točni pri tem delu, da se lahko prihrani čas in denar. Ako se dobro pripravimo, bomo v kratkem času veliko dobrega storili.

Nadejajoč se bratske slike in naklonjenosti vseh cenj. br. zborovalcev kliju vsem dobrodošli in na svedenje.

Z sobratskim pozdravom.

George Stonich, predsednik D. S. D.

ZASTOPNIKI ZA 3. ZBOR D. S. D.

Za društvo št. 1, Joliet, Ill. 1. Anton Nemanich, 2. Jos. Klemenčič, 3. Josip Gersich, 4. Simon Šetina, 5. Math Agnich, 6. Josip Horvat, John Gersich, 8. N. J. Vranichar 9. John Barbich, 10. Leopold Adamich. Društvo št. 2, Mt. Olive, Ill., ne pošlje zastopnika. Za društvo št. 3, La Salle, Ill., Anton Strukel. Za društvo št. 4, Bradley, Ill.: Math Gerdesch. Za društvo št. 5, Ottawa, Ill.: Math Bayuk. Za društvo št. 6, Waukegan, Ill.: Frank Jappel. Za društvo št. 8, Rockdale, Ill.: J. Paškovan. Za društvo št. 9, Chicago, Ill.: Louis Duller. Za društvo št. 10, So Chicago, Ill.: še ni poročila. Za društvo št. 11, Pittsburgh, Pa.: John Bahkovec in Jos. L. Bahorich. Za društvo št. 12, Joliet, Illinois, ne pošlje zastopnika.

PREMEMBE V ČLANSTVU.

Pristopili: 1186 Frnak Levstik, 22. julija, zav. za \$500.00, 4. raz.; 1189 Edward Bluth, 28. julija, zav. za \$500.00, 1. raz.; 1190 George Herbst, 28. julija, zav. za \$500.00, 6. raz.; 1191 Julius Želko, 28. julija, zav. za \$500.00, 1. raz.; 1193 Joseph Škof, 9. avg. zav. za \$250.00, 6. raz.; 1196 Frank Vujnovič, 24. avg. zav. za \$500.00, 5. raz.; 1197 Frank Skul, 25. avg. zav. za \$500.00, 1. raz.; 1198 Paul Sterk, 25. avg. zav. za \$500.00, 3. razred.

Suspovedan: 757. Frank Merlak, 30. maja; 867 Anton Tadej, 30. maja; 714 Joseph Havidich, 30. maja; 234 Joseph Papich, 30. maja; 310 Anton Kukar, 30. maja; 939 John Marjančič, 30. maja; 360 Anton Anzelo, 30. maja; 758 Johnna Merlak, 30. maja; 759 Frank Merlak, 30. maja; 602 Joseph Mance, 30. maja.

Zopet sprejet: 493 Joseph Molan, 29. julija, zav. za \$250.00, 6. razred. Ostopila: 368 Karolina Gregorčič, 31. julija; 356 Martin Gregorčič, 31. julija.

Društvo št. 3., La Salle, Illinois. Pristopil: 1185 Alois Povše, 22. julija, zav. za \$500.00, 4. razred.

Umrla: Mary Podbevsek, zav. za \$250.00, 8. razred. Društvo št. 4., Bradley, Illinois.

Pristopili: 1192 Anton Ožbolt, 8. avg. zav. za \$500.00, 4. razred. Suspendedova: 449 Frances Bradesich, 15. avgusta.

Društvo št. 5., Ottawa, Illinois. Pristopil: 1200 Anton Volt, 26. avg. zav. za \$500.00, 2. razred.

Društvo št. 9., Chicago, Illinois. Suspendedova: 1087 Stefan Kolenko, 31. julija.

Društvo št. 11., Pittsburgh, Pa. Pristopil: 1187 John Gasperich, 23. jul., zav. za \$500.00, 4. raz.; 1188 Josephine Šimčič, 23. jul., zav. za \$500.00, 4. raz.; 1194 Martin Bayuk, 18. avg., zav. za \$500.00, 5. raz.; 1195 Marijana Krivec, 18. avg., zav. za \$500.00, 6. raz.; 1199 Katherine Bayuk, 26. avg., zav. za \$500.00, 5. razred.

Suspovedan: Joseph Slobodnik, 18. junija. Umrl: George Weselich, 8. jun., zav. za \$500.00, Frnak Benec, 6. jul., zav. za \$500.00.

Društvo št. 12., Joliet, Illinois. Odstopila: 211 Barbara Želko, 31. jul.

Društvene vesti.

Joliet, Ill., 24. avg. — Društvo sv. Družine je imelo v nedelo svojo redno mesečno sejo.

Dovolilo se je izplačati podpora sledečim sobrotam:

Frank Ožbolt za 23 dni... \$23.00
 Ludvik Perušek za 19 dni.... 19.00
 Josip Zolnir, za 18 dni.... 18.00
 John Korelc za 24 dni.... 24.00
 Pristopili so štiri novi udje.

Društvo je sklenilo, da přiredi v srednjičevi primereno večerje zborovanec 3 zborovanja D. S. D. Izvolilo je poseben odbor za to priredeve.

Kdor izmed članov (ic) društva želi priti k omenjeni večerji, se naj oglasi pri predsedniku društva do sobote večera.

V tork se prične 3 zborovanje D. S. D. in sicer s sv. mašo ob 9. uri. Vsi člani in članice, kateri je mogoče priti k tej maši, so vabljeni, ker čitala se bo za žive in pokojne ude D. S. D.

Bratki pozdrav
 Jos. Klepec, tajnik društva.

* * * * * Pittsburgh, Pa., 26 avgusta 1918. — Konvencija D. S. D. je takoreč že predurni. Glavno zborovanje se začne 3. septembra v priljubljenem mestu Jolietu, kjer je tudi načelna organizacija ustanovljena in ima tam svoj sedež.

Dasiravno so pravila D. S. D. pravilno urejena in je njeno vodstvo v pravilih mojstrskih rokah, pričakujemo vseeno, da nam prihodnja konvencija prinese še boljši zagotovil, vsem onim, kateri so zvezani pod njenim skrbnim varstvom.

Kakor vsak dober član naše slavnice družbe, tako tudi jaz priporočam gg. delegatom, da bi delovali v slogi za še večji napredek v razvoju naše mlade, toda precej močne organizacije D. S. D.

Jaz iz svojega stališča bi priporočal, da naj bi se vpeljalo še eden usmrtni razred in sicer naj bi se dalo članom (icam) priliko, zavarovati se za \$800.00 ali \$1000.00.

Priporočam vsem cenj. zborovalcem, da se pripravijo kar njabolj mogoče dobro za to velevalno delo. Čas je drag in za to je treba, da se ga ne trati po nepotrebem. Glejmo, da čim več storimo ob tej prilici za napredok

II. Zborovanje D. S. D. se je dovršilo v dveh dneh, zato upam, da bomo tudi istotako točni pri tem delu, da se lahko prihrani čas in denar. Ako se dobro pripravimo, bomo v kratkem času veliko dobrega storili.

Nadejajoč se bratske slike in naklonjenosti vseh cenj. br. zborovalcev kliju vsem dobrodošli in na svedenje.

Z sobratskim pozdravom.

George Stonich, predsednik D. S. D.

Naznanilo barve balot ob predvolitvi.

S tem se naznana, da se bodo ob bodoči predvolitvi balote raznih političnih strank, ki so delne biti upoštevane v zastopane v tej predvolitvi, ki se bo vrnila dne 11. septembra 1918, na slednje barve papirju, kakor sledi:

Republican Party — Beli
 Democratic Party — Zeleni
 Socialist Party — Rudeče.

Dano v Jolietu, Ill., dne 24. avgusta, A. D. 1918.

Edvin G. Young, County Clerk.

Adv. 4t.

URADNA 28 LETNA LABOR DAY SLAVNOST

James R. Bentley

zastopnik v državno zakonodajo
 41. distrikta v Illinois.

služi zdaj svoj prvi termin in je kandidat za zopetno imenovanje ob predvolitvi dne 11. septembra 1918.

Mr. Bentley je bil rojen v tem okraju in je povsed dobro znan, kot pošten in napreden dealec, kmet in trogvec.

Služil je svoj prvi termin v državni zakonodaji v splošno zadovoljnost, zato pa tudi zasluži, da ga republikanci zopet volijo.

Kadar boste šli na volišče dne 11. sept., vprašajte za republikansko baloto in potem narediti križ v četverokotu pred imenom James R. Bentley.

Naša velika in moderno urejena tiskarna

zdeluje najhitreje in najlječne

VSE VRSTE TISKOVINE ZA

slavna društva,
 cerkve in šole,
 trgovce in obrtnike,
 ter zasebnike.

Prestavljam iz slovenskega in drugih
 jezikov v angleškega in obratno.

Predno naročite tiskovine, kakor: Pismeni
 papir, kuverte, vizitke, nakaznice pobotnic, pravila in poročila, ali tiskovine za prirejanje ve-
 selic in razne druge take stvari. Pišite nam za
 cene, da si prihranite denar.

Amerikanški Slovenec

Prva slovenska unijska tiskarna v Ameriki.

V lastnem domu—1006 N. Chicago St., Joliet, Il

S. A. GOODSPED.

kandidat za republikansko nominacijo za

KLERKA ZAPUŠČINSKEGA SODIŠČA.

Predvolitve 11. septembra 1918.

Mr. Goodspeed je dobroznan po celjem okraju, ker je služil več let, kot mirovni sodnik, ki je nepristransko in postavno reševal vseh ljudje, pa tudi številni delavski svet proti pijavkam. Za to se vam pripominca, da v sredo 11. sep. 1918, idete voliti in mu oddate glas s tem, da naredite križ v četverokotu pred imenom S. A. Goodspeed.

—Adv.

URADNA 28 LETNA LABOR DAY SLAVNOST

POD VODSTVOM

GENTRAL TRADES AND LABOR COUNCIL

of Will County, Ill.

v Theiler's Parku

JOLIET, ILLINOIS

v pondeljek 2. sept. 1918

VELIKA PARADA OB 10. ZJUTRAJ.

PROGRAM POPOLUDNE

Presentation of Trophy Crowning of Queen at 2 P.M.

Pod svobodnim solncem

Povest davnih dedov

SPISAL F. S. FINŽGAR

(Dalej.)

Toda Sloveni in Ante so jih ustavili in obkolili. Bizantinci so se sklicevali na svobodo poslanstva grozili z Upravo in novim Hilbuidjem obecali strašne legije hloplitov ki pridejo osvetiti zalitev poslancev. Toda radosti po besnili Sloveni in Ante se niso brigali za njih grožnje. Odgovor je bil krohot. Pobirali so suho govno in jo metali Bizantincem v lice. Zasmehovali so Upravo in pljuvali proti vojakompremljevalcem. Nekateri so pograbili kamenje in ga lučali na šleme in prine. To je raztogočilo Bizantince. Zajezdili so kanje potegnili meče in udarili med Slovence in Ante, da si presekajo pot iz Turisa. Pat Antov je zakravavelo; brez prnj in šlemov so se zbal težkih mečev bizantske konjenice. Tedaj je pritisnil Jarožir na pomoč. Zaprl je vhod, udaril z najboljšimi borci v ograz Bizantinom, kateri so odzadaj klali s sekiram Ante. Da ni posegl vmes Iztok, pobili bi bili vse do zadnjega. On jep a otel dva poslance in jima naročil:

'Pojdita do Uprave in mu sporočita da pridevo v gosti. Naj nam pripravi jedi, zakaj pot bo dolga, mi homo lačni!'

Med krohotom vojnikov sta odjezdila ponizna Bizantinca iz Turisa in bežala na jug.

Tako nato se je zbrala sreča velmož in starejšin v posvet ter sklenila zavez, da zbera takoj vosisko Ante in Sloveni ter udarijo združeni na bizantinsko zemljo. Poverili so najuglednejšim velmožem nalogo, da pohitte med Slovence in Ante ter sklicajo narod na osveto.

Po zboru so pirovali va sdan, prigrali pri Svarunu osveto Bizancu, izlivali v ogenj med tolažbo Morani, rotili se pri Vilah pogorkinjah in povodkinjah da se ne spro nikdar več bratje med seboj in da ne zamene prej sekire s plugom, dokler ne bo svobodna last njihovega rodu vsa zemlja do Hema. In med vsemi vzlikami in prigamami je enooki kozelnik razkrivaval čuda slavnih dni, katere je razbral iz obist in droba zaklanih jagnjet in ovnov.

o je v pozni noči obnemogla navdušenost vojnikov, ko so Sloveni Antu razdelili vse po dvakrat in trikrat, kako so gospodarji po Moesiji, kako nagrabili bogati plen, užgalj Tunjuša in podavili Hunu, sta sedela ob ognju sama Iztok in Viljene.

Svarunič sicer ni dvomil, da prepiča Ante o izdajavstvu in zvijači Bizantincev. Toda takega uspeha se ni nadaljal. V njegovih žilah je vrelo; nikdar ni povzal toliko medu kakor ta večer. Oba cilja — Irena — in počud na jug — ki sta bila pred nekaj tedni kakor dve migljajoči zvezdi nedogledno dačec — sta mu padla hipoma v narocije. Vse sanje so zorele v resnicu, njegovo hrepnenje je nasičalo, njegovo srce se je treslo v bojazni, da so mu bogovi naklonili preveč.

Klub temu ni požabil, da je treba takoj Ane pridobiti za smer polohoda. Hotelo se mu je nad Toper in oltan po Ireno. V valovih srce, ki so ga nenaščeno obili, je zaželet po njej takoj iskreno, da ne bi prebodel in ne bi upal voditi vojne, preden je ne vidi in ne pritisne na srce.

Zato je govoril Viljencu o načrtu, opisal ga kolikor nevaren bi bil prefekt Rustik, ko bi imel prisel za hrbot, in ga uveril, da je edino modro in koristno, da razdejeno najprej to gnezdo in grepo potem ob obali pred dolgo ozidje bizantinsko. Viljene mu ni ugovarjal. Kakor je prej mrzil Slovena, ga je zanjiblil sedaj z vso strastjo in netekrat ponavljal:

"Iztoče, Svetovit te je izbral! Iztoče, osvoboditelj naroda! Osveta očetova!"

Dasi so bili vojniki brezkrbi, ni dovolil Jarožir, da bi bilo ozidje brez straže. Petero najtreznejših mož je razpostavil po odkrjenih stolpih na ozidje. In čudno! Po polnoči je začrnila straža. Dremotni in omomljivi Sloveni in Ante so zbegani iskali čelad in mečev čuvanje so plašni prgnali konje s step.

Izok še ni blz aspal. Njegov glas je razvenil, spanec vseh Slovencev je bil pregnan, vsak se je v hipu osvetil in streznil. Brzde konj so singelje, oklepne zapone so pokale, jezdec za jezdecem je bil hipoma na sedlu, da je strmel Viljence ob tolikem redu in ni mogel veljeti. Tatom besedice, ko so se spogledovali, begali sem in tja, zgrijali se v gruce in zopet fazbegavali brez reda.

Izok je stal na ozidju in prisluškal. Od severozapada se je čulo homotanje, kramenje, kakor kriki boječe množice. Vlekel je na ulo, zastavljal dlan za ulico. Čimdalje večji nemir ga počaščal.

"To je hrup Slovenov! — To je naša

se vojski. Zaropotali so tuli na pleči, dvignile se ūfice in kopja, zazveneli so petegnji meče, roke so zavilite sekire nad glavami.

"Slava! — Izok je velik! — Perun je z njim! — Slava Perunu! — Pogibel Bizancu! — Na osveto — na osvetoto!" —

Svarunič je pljusnikla kri v lice. Obšla ga je napramagljiva slast, vzbudila se mu je sla, da bi v tem trenotku zavladal nad njimi in bi se uresničilo, kar je govoril Volk starešina: Despot hoče biti Slovenom in Anton!

Toda Izok je obladal trenotno čustvo. Kakor od stida je povesil glavo, napel povodec, da se je vzpel konj in odbežal v dolgih skokih skozi množico. In vsa konjenica je planila za njim v divjem diru, v strogem redu — da je zemlja zababula pod kopiti, da je dušil žvenket orožja čedjalje bolj navdušeno kipenje vojnih vzklikov. Ko je četa izginila v hrastov log, se še ni poleglo navdušenje. Starci so se solzili v zanosu, devojke so stezale roke za junaki, in velmožje so se zbrali v gruco ter s prigesami in zarotbami zatrjevali, da je Izokom osvoje vse zemlje.

Tedaj so se že pokazale v stepi blesteče prne. Izoks e je vracał s polovico vojnikov.

"Prokletstvo Bizancu!" je zavpil

ko je prijezil v Turris. Ante so ospupli gledali v znojnega Svaruniča, ka-

teremu so švigli ognji v oči.

"Bizanc se je zvezal tudi s Heruli zopr nas! Prokletstvo! Napali so našo vojsko, vzel ves plen, ospobivali

bizantske robe — in Slovence pogna-

li v beg! Prakletstvo!"

"Pogibel! Pogibel!" so kričali Slo-

veni.

"Osveta!" je zarjal pobesneli Sva-

runič. "Bratje na delo! Nad Bizanc!"

Razpalil je še bolj ogenj med Anti. Na konjih so si ponovili prisege — in odšli takoj, da se razlije glas o miru,

sklenjenem med brati in glas po osveti

do zadnjene staje Slovenov in Antov.

Izoka je palila jeza — večja se nad lastne brate nego nad Herule.

"Tolpa, tolpa — pijana, tolpa, brez glave so bili — zato so poračeni!

Ovni — z želesno roko vaz zgrabim

in popeljam do zmagi! Pri bogovih —

— o — —"

TRIINDVAJSETO POGLAVJE.

V nekoli tednih je zemlja krog razsutega Hilbuidjevega tabora na desnem bregu Donave mrgolevo vojnikov, slovenskih in antskih. Plavi na velenetu so pluli noč in dan in prevažali ljudi, konje, živino in brašno. Srca bratskih narodov so kipela od veselja. Vsesposod, kakmor so dospeli poslanci o velikem pohodu v ozemlje Bizantincev, z vestjo o sklenjenem iru med Anti, vsesposod so se dvignili valovi navdušenja. Zamrza in srd, ki sta gorela v dušah, zapaljena po prevarah Hunov in Bizanca, sta ugasnila pod na ravno silo, ki je kleala kri h krvi, brata k bratu. Težka teža, ki je morila rodove, se je valila s pris, da so sprošene zadihale tem svobodnemu, da je vzpmatela umetno umorjena ljubezen srece lepe Alanke...

o se je polegel vihar, se je vrnjal Svarunič k starejšinam in velmožem ter prosil, naj se zbere jadrno vojni svet.

Tako so se zbrali staroste in starejšine, katere je obkobil zbor velmož in mladev in devojk. Zborovali so naglo.

"Kam?"

"Preko Hema — kamorkoli! Osveta in plen je geslo!"

"Kdo naj poveljuje?"

"Izok — Izok!"

Viljene in Bojan sta se ločila od posvetovalcev in šla po Izoku. Navdušen vihar ga je sprejel.

"Izok — vojvoda — Izok vojvoda!"

Svarunič je zamahnil z roko in prosi, da bi govoril. Bojni svet mu je poveril besedo in rogovci so pomirili množico.

"Staroste, starejšine, velmožje in bratje!"

Svarunič se je bizantski uslužno priklonil vojnemu svetu in narodu.

"Kako je lep, kako ljubezniv!" so si pošepetale devojke. Starejšine in velmožje so se vzvražnali, radostni lepega počesčenja.

"Vojvodstvo mi poverjate?"

"Živel Svarunič vojvoda!"

"Ali veste, da ima vojvoda težke dolnosti?"

"Vmo, za to smo te izbrali!"

"Aliveste, da ima vojvoda trde pravice?"

"Vemo, za tih izvršuj!"

"Torej sprejemam vrhovno povelje nad bratsko vojsko in vam prisegam pri bogovih naših, pri Vilah naših lgov, pri kosteh padlih bratov — vaših in svojih, da vas povedem na osveto, kakor je še ni vršil ne Sloven, ne Ant. Zaupajti mojemu meču, zaupajte moji misli! Dokler smo na zemlji sovražni, doletje sem vaš vojvoda. Ko se vrnemo nazaj, sem zadnji hlapac starejšin in pokorni sluga velmož."

"Živel Svarunič! Šlava Izoku!"

"Darujmo naglo zadnji obet Perunu, potem se dvignimo na jug. Jesen se bliža. Ako se nam illi bogovi, prezimo onemrač Mema v deželi sedaj in trete."

Tako so se okrenili vsi proti žrtveniku, na katerega so položili žreci ovina. Viljene in Bojan sta zakurila grmado, devojke so potresle roži in dišav na ogenj — kozelniki so s svecanim pogledom motrili drob — narod je molčal v sveti pobožnosti.

Po dovršenem obredu je Izok uredl vojsko. Na celo ji je odločil svojo izborni konjenico. Vendar je od teh najboljših borcev inih pridelal vsaki zadružni kot pomočnika velmožem in starejšinam, kateri so vodili gruče mladcev lokostrelec, zbori siličarjev, oddelke ščitarjev in nazadnje tolpo go-

(Nadaljevanje na 6. strani)

vojski. Zaropotali so tuli na ple-

čiči, dvignile se ūfice in kopja, zaz-

veneli so petegnji meče, roke so za-

vilite sekire nad glavami.

Abstracts of Title to all Real Estate in Will County.

Joliet Title and Gaurantee Co.
Kapital \$50,000.00
Kadar kupite HIŠO ali ZEM-
LJIŠČE, pridite, da Vam ure-
dim abstract.

Phones: 421 and 422.

CHAS. N. HOSSACK, Mgr.
114 N. Chicago St., Joliet, Ills.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, AT-
NO, ZMLET KAMEN, OPEKO,
VODOČNE ŽLEBOVE, ter
vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.
Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

STANDARD BUFFET

Svetlicic & Tushek

317 N. CHICAGO ST., JOLIET.
Edina slovenska-hrvatska gostilna v
osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicag.
in Cass St. vstopite k nam za okre-
čila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lasje od katere prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gasti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti ošiveti. 1 flasa \$2. — Ko želite imeti lasje v 8ih mesecih krasne in gosta brike in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li sive lasje? Rabite takoj Wahčič Brusilitinkturo, od same ene flase namejo lasje in ne bodo odpadali niti ošiveti. 1 flasa \$2. — Ko želite imeti lasje v 8ih mesecih krasne in gosta brike in brado, rabite takoj Wahčič Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostobil v rokah, nogah in krizicah, populoma v 8ih dneh: flaka 200. — Kjeri oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh populoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prasok, ki pot odstrani slabih drah in ozelenja kosa. 75 centov. Eksel pot, odstrani slabi drah in ozelenja kosa. 75 centov. Kateri bi moral zdravila brez uporabe mujamčin in s \$5. — Peč narobi se prilod vozstva v papirnatem denarju, če pa je manj kot dolar, se pa v zunifikah po 20 v pismu pošilj. Za vedrugo plišati po cink, katerega postjem zaston.

JACOB WAHČIČ

JOHN STEFANICH

JOHN STEFAN

POD SVOBODNIM SOLNCEM.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

lih präcarjev, sužnjev in pastirjev, ki so bili oboroženi s kiji in beti, nakovanimi z žebiji, roglji jelenov in čekani nerescev. Za njimi se je valila neredita polpa z brašnom, vozeča na telegah mehove medu, suhega mesa in žita.

Tako urejena vojska je odrimila še tisti dan proti jugu. Iztok je jezdil neutrudočno po vrstah, hvalil, navduševal, štatal na sovrašto do Bizanca in živil vse, da je bila vojska dobravolje in da ni svobode vajena četa občutila, kako jo vodi in vlača edino on. Skrbel je, da so imeli dosti od diha, razpisno je delil madnje jedi in pijače. S tem je utrdil ljubezen, utemeljil zaupanje in si razdijavljeno tolpo podvrgel v strogo pokorščino, da ni sama znala, kako in kdaj.

Vojška je naglo despela skozi oropano severno Moesijo do Hema. Tam je dovolil samo tolpi, da je ropsala po vseh živinam, ker jih je počajalo baršno. Brez odmora jih je vodil nato čez Hem — in kakor bi izrasli iz tal, so se pojavili Sloveni in Anti v Tračiji pred bizantskim kastelom na razpotju Filopolejske in Solunske ceste.

V hrupem naskoku so navalili na trdjavjo, jo užugali, oropali, pomorili vse vojake in kastel začigali.

To je bila prva plamenica, ki je na nebo zapisala s krvavim žarom, da se je započelo grozno dlo osevte. Ta žig je prebudi vso zapadno Tracio, ki se je zazibal v brazskrbi jenski pokoj in sedla k mizam, da uživa pridelke. Nihče ni slutil, da bi se barbari dvignili na jesen in prekoračili Donavo.

Po kastelih so sicer zvedeli, da so ropsali Sloveni po Moesiji, pa da so se vrnili in bili spotoma celo poraženi od Herulov, ki so jim otele ves plen in resili bizantske sužnje. Iz Bizanca je došla vest, da so Anti nahujskani zoper Slovene, da je sklenjena z njimi pogodba po slavnem Hunu Tunjušu. Zato je prišlo povlejetje, da izroči vsak kastel, vsako gradišče nekaj vojakov vojskovodju Germanu, ki jih povede skozi Ilirijo k morju in odtan na pomoč Belizarju zoper Gote. Zakaj poeslanca, ki sta bila odšla iz Turrija so zatoliti Varhunski tolovaji in ju pobili.

In sedaj so se pojavili barbari tako močni, tako nenadoma in nepričakovani, kakor bi se otvorila zemlja in jih izbruhnila na plan. Bizantski poveljniki so bili preplašeni in zbegani. Nihče ni mogel ugantiti, kam krenejo Sloveni. Zdržužitev legij je bila nemogoča. Vsak pretor je hitel, da popravi kastel, da izkoplike in poglobi jarke, da napalje živeža za ozidje ter tako čaka prihoda barbarov.

Iztok je vsled Epafraditovega pisma in po lastni sodbi uganišči zadrgočo Bizantincev. Zato je razdelil vojsko v tri oddelke, ki so se razrili proti jugu — vsi za enim ciljem, da se snideo pred Topomerom. Zase je izbral glavno cesto, ob kateri so bile najmočnejše bizantske postojanke.

Začelo se je trašno divjanje. Vsakdanje zmage se narod razgrelje do besnosti. Opijanje s krvjo, preobloženi s plenom, siti vina — so drli Sloveni in Ante, kakor razlučeno valovje groznega veletoka. Pred tremi dvijimi curki, katerim so poveljevali Iztok, Rado in Jarožir, je oralna brazdo konjenica ki je vsled naropanih konj in orozja rastla od due do due. Divji mladci so si nadeli prnje in ščite ter se, zagni s carobno silo, priklopili urejenim četam, kakor ud k telesu, ob katerem je ločil samo meč, samo stramo sproženi pilum. In kadarkoli je zazevala rana v obrani ceste, kadar je buknil proti nebu črni dim in naznagnači, da je rilec vojske pogazil trdnjava, se je razlila tolpa po okolicu in pada v špilje ter poslavla oblake govornov in jastrebov za vojsko, da so bili žalostni pogrebi mrljev z razbitimi glavami, umrlih na koničah kolov, raztrganih in razčveterjenih, ognjanih od plamenov, pomandanrih od konj in počesnih od mečev. Zakaj kogar je zgrešil meč vojnikov, tega je zedel k topi, kater se je polastiila ljeta slast po klanju, da niso prizanesni ni straci ni dojenku. Trume deškov in deklje — krščenje — so zarobili, tropo goverdi tiralni na sever proti domu, včasih po vsled obilice plena iz same objesti zapalili staje z živino in jo sežgali.

Celo Iztok se je opijanil naprestnega boja. Njegov meč ni udaril nikdar na moža brez orozja. Kjer je bil bojni metč najgorji, tam se je gibal njegov šlem, udarjal njegov meč. Čelada je bila posuta z udarci, vse prisi rjave od krvavih srag, roka ozujena od mečevega ročnika. Vedel je, kaj dela tolpa. Bežal je pred njo, studilo se mu je — toda tiha slast mu je zazeno grela srce.

"Osveto vršim, grozno osveto," je mrmlnat, kādar je počival na boju na ravniini, v gozdu, vrhu griča. "Devet bratov mi je umoril Bizanc — stotero osveto zanje! Sestru Ljubinjico je umoril Bizanc — kdo drugi? — Hun ni bil sovražen Slovenom, dokler ga

ni podpilih Uprravda! Osveta zanje! — Ireno je preganjal Bizanc in mučil — in jo hotel oskruniti — o — osveta! In mene samega! Ha, pri vezala me je vlačuga k jaslin, da me umori počasi, da se napase ob mojih bolečinah! Osveta!"

In ob takih mislih se jeog lasil krik preganjanjih, jog roškinj in vzdih umrajčih — kakor harmonija, katero je z naslado pilo njegovo uho. V tej omami se je vzbudila ljubezen. Nemirno je zahrepel po Ireni. Ponos je dvigal v njem.

"Ne boš se me sramovala — junaka, ker ljubiš junake. Predit stopim — ovenčan z znago! Vsa vojska te počasti kot carico. Posujem te z drgulji kakor despojno — ti edina..." Ni bil več daleč od Topera, da tam kaznuje tudi sarica Rustika — — — "In potem! — Kam? — V njegovem dušu je vstala drzna misel. Kam? — V Solunu. — Toda ne sam! Z vojsko prideš ponjo! V najlepši palači bova svatovala. Ona, ki se skriva sedaj, bo sedla na tron — in narod bo vriskal radosti in češčenja pod njenim oknom. — Da, Irena — ne boš se stidi svojega ljubega!" — — —

Ob takih notkih ga je prevzel tako neukrotljivo koprnenje, da je vstal, vzdramil trdno vojski in jo brez oddihu gnal dalje, da čimpreje despe pred Toperom.

Prefekt Rustik je naglo zvedel o navalu barbarov. Številno beguncev je pribeglo za ozidje. Vsi so govorili o grozotah barbarov — a nihče ni vedel, koliko jih je in kam so namenjeni. Rustika je mikalo, da bi udaril iz Topera barbarom nasproti. Posal je ogleduje, od katerih se mnogi niso vrnili, drugi so poročili o tisočih Slovencov, nekateri pa pravili, da je samo razbrdani drhal, katero bi užigala ena sama njegova centurija. Ker so bile pozvedbe tako nejasne, je frefekt sklenil, da počaka v Toperu. Najmanjši bojazni ni občutil pred barbari. Posadka je bila močna; poleg tega je oboril že tisoče meščanov, da bi uspešno zlahka branili močno ozidje celo zimo.

In same, da se Rustik ni bal barbarov, veselil se je potiho njehovega prihoda. Zakaj pred vema dnevoma je dobil grozče pismo od Azbada iz Bizanca. Magister equitum je zastonj potoval v Adrianopol, da sprejme Irene in jo odvede v Bizanc. V carski palaci je čakala zaman Teodora.

Nespojena in ne Azbad nista zvedela ničesar o njej. Celo Rustik je doznan za rop Irene in šele tekom osmih dni, ker so Numidovi tolovaje pometaли vsa trupla v globoki jarek in za silo prikrali dejanje. Stric je posiljal vohune na vse strani. Toda najmanjšega sledil niso dobili o njej. Pogolnito je jo neč, in stric si je grizel ustnice v bledem jadu in strahoma čakal vlužo!

Nove plohe strelice so pokrile ozidje, da je marsikateri vojak zajecal in se opotekel. In vnovič so se jim rogal Sloveni in jih zasmehovali.

Rustik je trl gney. S stolpa je motril neprerehoma v daljavo in čakal novih čet barbarov. Ni jih bilo. Hi poma se je odločil. Ročno je izginil njegov zlati šlem iz stolpa, zavenele so salpinge in tube — z rototom so zavezala Vzhodna vrata in vun proti Slovenom in navalila strogo urejena legija hopitov. Z ozidja so se umaknili vojaki vsa posadka je udarila na izpad.

Stotine sekir in kopij je zazvihalo po vzdahu in se zarilo med legijo, da je za trenotek omahnila. Ali zavenele so trombe, mogočen klin, odet v jeklo in železo, se je zapodil proti barbarom.

Tedaj se je zabrnila tolpa in bežala, kakor plaha zverjad na vse strani. Bizantanci so jih gnali navdušeni, pehali za njim kopja, kjer se jim je ustavila četa, da naskočili, porazili nekaj barbarov, druge zapodili v beg. Z ozidja jih je spremil zmagslavni krik meščanov, vikanje žensk in otrok. Rustik je pa gonil srdit inponosen stotine barbarov vedno dalje in dalje v tesne soteske, upajoč, da jih tam zgrabi stisnjene in poseka kakor pse do zadnjega moža.

Toda — ne nadoma so zadoneli rogovni Sloveni in Ante, kakor ud k telesu, ob katerem je ločil samo meč, samo stramo sproženi pilum. In kadarkoli je zazevala rana v obrani ceste, kadar je buknil proti nebu črni dim in naznagnači, da je rilec vojske pogazil trdnjava.

In sedaj so se pojavili Sloveni. Vzrastostil se je tega, ker je upal, da med vojno pozabiti Azbad in Teodora na Irene in zaeno nanj in njegovo kazen. Iztok se je približal Toperu za dva dni hoda. Vojsko je ustavil in ji velej počitek. Sle je postal Radu in Jarožir, da tako ustanovi ropanje in se pridružita njemu. Sam se nato preoblekel v trčanskega seljaka, odbral nekaj tovarishev in odjedel proti Toperu, da si ogleda trdnjava.

Ko se je za štirji dni povrnih, so bili kralič obucei autengvbgki vbgku zdenjeni vsi trije voj. Narod je kričal in veseljal, uživali in kakov v pijači blodnji živel edino zmage. Izkušene vojnine je pa zaskrbelo, ko so zapazili na Iztokovem čelu oblak resnih skrb.

"Ne vzamemo mesta, če ne prevrimo Rustika. Polovica vojske bi si razbila glave. Tako je oziđe Topero.

"Molčimo o tem narodu," je pripomnil Jarožir, "da se ne pobuni."

"Molčim v mislim no ukane," so querterjevali drugi vrli vojniki Iztoku.

Svaruni je že nosil ukano v glavi

— eno in dve in še več. Zato je skrbel najprej za toplo, ki bi ga samo oviral pri delu. Ukažal jim je, da so zasedli prazna sela v dolini, strogo prepovedal paliti stanovanja, naročil varovati in stražiti ujetnike ter čuvati v skrbno pasti čredo. Najboljšo vojsko je pa pobral in ločil od tolpe. Zanesljive mladce je razposlal na stražo proti vzhodu in zapadu. Vsak dan so moralor poročati, če bi zapazili bližnjega bizantskega četa.

Ko je tako oskrbel, da mu ne more nihče nadomaga za hrbit, je v temi noči velj podliti čete po šumah in globeli proti Toperu. Vsak vojnik je moral vzeti seboj brašna za deset dni. Odločno je veljal, da vsakega sumljivega

človeka, katerega bi srečali, na mestu usmrte. Ni zaupal Rustiku, da bi bil tako kratkoviden, da ne bi pošiljal iz Topera oglednikov.

Ko je bila v dveh nočeh glavna sila vojske poskrita v šumah, globelih in kotinah, ki so proti vzhodu obdajale mesto Toper, je poveril vodstvo slabu oboroženih Slovenov in Antov Jarožir. Zapovedal mu je, da jih vodi pri belem dnevu, hrupno in kričeče, po navadi barbarov, pred Toperom.

Jarožir je na povleje poblismil z levim očesom. Dobro je razumel Iz-toko ukano.

In ob takih mislih se jeog lasil krik preganjanjih, jog roškinj in vzdih umrajčih — kakor harmonija, katero je z naslado pilo njegovo uho. V tej omami se je vzbudila ljubezen. Nemirno je zahrepel po Ireni. Ponos je dvigal v njem.

"Ne boš se me sramovala — junaka, ker ljubiš junake. Predit stopim — ovenčan z znago! Vsa vojska te počasti kot carico. Posujem te z drgulji kakor despojno — ti edina..." Ni bil več daleč od Topera, da tam kaznuje tudi sarica Rustika — — —

"In potem! — Kam? — V njegovem dušu je vstala drzna misel. Kam? — V Solunu. — Toda ne sam! Z vojsko prideš ponjo! V najlepši palači bova svatovala. Ona, ki se skriva sedaj, bo sedla na tron — in narod bo vriskal radosti in češčenja pod njenim oknom. — Da, Irena — ne boš se stidi svojega ljubega!" — — —

Nihče ni slutil, da bi se barbari dvignili, ker jih je počajalo baršno. Brez odmora jih je vodil nato čez Hem — in kakor bi izrasli iz tal, so se pojavili Sloveni in Anti v Tračiji pred bizantskim kastelom na razpotju Filopolejske in Solunske ceste.

In ob takih mislih se jeog lasil krik preganjanjih, jog roškinj in vzdih umrajčih — kakor harmonija, katero je z naslado pilo njegovo uho. V tej omami se je vzbudila ljubezen. Nemirno je zahrepel po Ireni. Ponos je dvigal v njem.

"Ne boš se me sramovala — junaka, ker ljubiš junake. Predit stopim — ovenčan z znago! Vsa vojska te počasti kot carico. Posujem te z drgulji kakor despojno — ti edina..." Ni bil več daleč od Topera, da tam kaznuje tudi sarica Rustika — — —

"In potem! — Kam? — V njegovem dušu je vstala drzna misel. Kam? — V Solunu. — Toda ne sam! Z vojsko prideš ponjo! V najlepši palači bova svatovala. Ona, ki se skriva sedaj, bo sedla na tron — in narod bo vriskal radosti in češčenja pod njenim oknom. — Da, Irena — ne boš se stidi svojega ljubega!" — — —

Nihče ni slutil, da bi se barbari dvignili, ker jih je počajalo baršno. Brez odmora jih je vodil nato čez Hem — in kakor bi izrasli iz tal, so se pojavili Sloveni in Anti v Tračiji pred bizantskim kastelom na razpotju Filopolejske in Solunske ceste.

In ob takih mislih se jeog lasil krik preganjanjih, jog roškinj in vzdih umrajčih — kakor harmonija, katero je z naslado pilo njegovo uho. V tej omami se je vzbudila ljubezen. Nemirno je zahrepel po Ireni. Ponos je dvigal v njem.

"Ne boš se me sramovala — junaka, ker ljubiš junake. Predit stopim — ovenčan z znago! Vsa vojska te počasti kot carico. Posujem te z drgulji kakor despojno — ti edina..." Ni bil več daleč od Topera, da tam kaznuje tudi sarica Rustika — — —

"In potem! — Kam? — V njegovem dušu je vstala drzna misel. Kam? — V Solunu. — Toda ne sam! Z vojsko prideš ponjo! V najlepši palači bova svatovala. Ona, ki se skriva sedaj, bo sedla na tron — in narod bo vriskal radosti in češčenja pod njenim oknom. — Da, Irena — ne boš se stidi svojega ljubega!" — — —

Nihče ni slutil, da bi se barbari dvignili, ker jih je počajalo baršno. Brez odmora jih je vodil nato čez Hem — in kakor bi izrasli iz tal, so se pojavili Sloveni in Anti v Tračiji pred bizantskim kastelom na razpotju Filopolejske in Solunske ceste.

In ob takih mislih se jeog lasil krik preganjanjih, jog roškinj in vzdih umrajčih — kakor harmonija, katero je z naslado pilo njegovo uho. V tej omami se je vzbudila ljubezen. Nemirno je zahrepel po Ireni. Ponos je dvigal v njem.

"Ne boš se me sramovala — junaka, ker ljubiš junake. Predit stopim — ovenčan z znago! Vsa vojska te počasti kot carico. Posujem te z drgulji kakor despojno — ti edina..." Ni bil več daleč od Topera, da tam kaznuje tudi sarica Rustika — — —

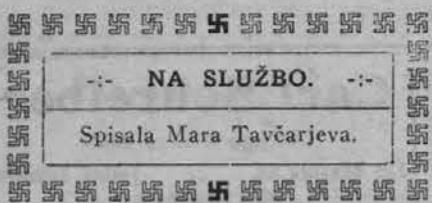
"In potem! — Kam? — V njegovem dušu je vstala drzna misel. Kam? — V Solunu. — Toda ne sam! Z vojsko prideš ponjo! V najlepši palači bova svatovala. Ona, ki se skriva sedaj, bo sedla na tron — in narod bo vriskal radosti in češčenja pod njenim oknom. — Da, Irena — ne boš se stidi svojega ljubega!" — — —

Nihče ni slutil, da bi se barbari dvignili, ker jih je počajalo baršno. Brez odmora jih je vodil nato čez Hem — in kakor bi izrasli iz tal, so se pojavili Sloveni in Anti v Tračiji pred bizantskim kastelom na razpotju Filopolejske in Solunske ceste.

In ob takih mislih se jeog lasil krik preganjanjih, jog roškinj in vzdih umrajčih — kakor harmonija, katero je z naslado pilo njegovo uho. V tej omami se je vzbudila ljubezen. Nemirno je zahrepel po Ireni. Ponos je dvigal v njem.

"Ne boš se me sramovala — junaka, ker ljubiš junake. Predit stopim — ovenčan z znago! Vsa vojska te počasti kot carico. Posujem te z drgulji kakor despojno — ti edina..." Ni bil več daleč od Topera, da tam kaznuje tudi sarica Rustika — — —

"In potem! — Kam? — V njegovem dušu je v

-- NA SLUŽBO. --

Spisala Mara Tavčarjeva.

Po cesarski cesti se je pomikal poštni voz leno in zaspano, kakor da se nič ne mudi. Saj je vse eno, tako dobi dekle dan pozneje s solzami polito in s srčno krvjo pisano pismo zaljubljenega fanta-vojaka, vseeno je, ako dobijo zvesti naročniki časopis teden kasneje, ko že vse skupaj nič več res ni, vseeno je, pre vseeno ta ko si je mislil v konjske koče zaviti postiljon. Semintje je pa prepaknil z vso široko maso in potolažil učiteljico Mileno, da se bo pravkar začelo daniti.

Milena se je zavijala v oguljeno po konjih dišečo odoje, se jezila nad slabim vremenom, nad nočno vožnjo in nad onimi, ki zavlačujejo žaleznico v ta konec sveta. Eh, saj ni treba, da bi se dela mehka in udobna v II. razredu, to bi bil za učiteljico šport, samo da bi bila v zaprtem zovu neizpostavljen mrzli gorjanski burji in sneg. Odložila je klobuk na prosti sedež, se naslonila in mislila v bližnje dni nazaj. Gospa Mladenova ji je orisava žitje in bitje na idiličnih kmetskih tleh in tako krasno, kakor slika beseda — podoba raja.

Tako jutro se nasmehnejo solnečni žarki, ptičice pojede nad nebesko divnookolico, v srce se vseli mirna sreča in tiba zadovoljnost, za nerazavojeno devojčico prava divota. Poezijo čudovitih zvezdnatih noči se pije s polni požirki, sreča razaja in mehka lirčna pesem zazveni bodoči dan na papirju čez teden dni se že podpiše nakaziso — honorarja. In se samo to, na deželi se prihrani denar. Obleka je ponosna dобра, otroci nimajo finega okusa, novo se nabavi za konferenco poniznega kova in korja. Denar se šedi, štedi in štedi. Življene je ceneno, zelje, repa, krompir, kumare, kolerabe, močnik, kislo mleko, koruzni žganci to je vse zdravo in tečno, pri tem se zopet štedi. Sicer se pa oteplje krompir v oblicah in se misli na — ovrete piščance. Za vsak slučaj se nataknemo rožnatordiča očala in — efekti in govor. O, na deželi, kjer je vse tako idilično, se razvija bujna fantazija.

To so bile misli gospe Mladenove, s katerimi se Milena ni strinjala. Rahli sviti mladega jutra so drobno mežali nad gorami, petelin so se oglaševali iz vseh kotov, vmes pa je brnela pesem fanta-vasovalca.

Trije kovači postopki
lumpje blī bo vti trije,
k' so mi dekle zakovali,
da ne morem do nje...

Glasno vrskajoče se je približal poštnemu vozu veči ustvari. Skobacal se je na voz in se del moško na Milenini klobuk.

Milena ni opazila, njeni misli so bile daleč za gorami, a ko je vagabundski sopotnik izstopil, je zagledala poleg sebe potlačeno v vsegastvo star.

Srednjeveška poštna koliba se je hitre zagugala in pravocasno je bila na centralni poseni postaji. V uradu se je Milena malec ogrela, placača in z drugim vozom je šla naprej.

"Moj Bog," je zatrepetala, "pet ur se že vozim, sedaj že tri ure s pošto in potem, brez z vozom, ali paš. To je grazno."

Postaren, prijašen postiljon svih oči in povešenih hrk je je napetal par konjskih ročev, da se je dobro zavila. Zrla je zamišljena tožno krajino, nad katero je viselo z meglami prevlečeno nebo. Spominjala se je svoje prijateljice Marie, katera je pred nekaj leti romala isti pot, za istem ciljem. Tako je že svelo trije v mesecih in sluhja o pomladini je le blela nad posljem. Na snežnem petu so karakali črni vrani in je otrokev se ji je zdela vsa pokrajina, kakor da jo objema globoka žalost, da se je vsa žalost takoj rodila in se od tu razlinila v sveti svet. Zdalo se ji je, da ječi vsko drevu in združuje v zapuščenosti in osamelosti in v Milenino srce je legla še težja, neizrazna bolest. Predstavljala si je novo mesto, ponavljala je besede gospe Mladinove in končno — zadremala.

O se je zdramila je bila baš na mestu. Klubuk je za silo poravnala, sobrica v "Gradu" ga ji je okrtačila in sedež fanta potepina je bil na glavi. Morda se niben kranjski fant ni tako bridko ironiziral moderni ženski klobuk, ki konkurira z dežnikom ljudljenskih branjev na trgu.

Milena se je zasmajala in pornila skozi klobučevino raztegnjeno vlasnico, ker je iglo pozabila v poštnem ovzu prve postaje krizevga pota.

Po osm primi vožnji je sedla zopet na voz, da se odpreže na cilj. Kmalu se je odprl svet, razgled na dolg hrib, posajan s hišicami in s cerkvicami. Zdelo se ji je, da vidi pred seboj hišice, kakršne smo dobivali za Miklavž in jih postavljali na hrbitišče razprtih knjig.

O daleč se je belila cerkvica, za lučaj dalje hišica, katero je označil voznik za X vaško šolo. Gospodin Milena jo je prisrčno pozdravila, češ,

Zima je minila, vzklikla je pomlad. Z malo vesno se je veselila Milena in z njo mladina, katero je nastila v log in na trato stotisoč pisanih cvetje.

VESTI IZ DOMOVINE.
(Nadaljevanje z 2. strani.)

Naslednjakratka vestica v torkovi Tagesposti nam daje povod za to vprašanje iz Gorice: "Državna gimnazija ki se je po izbruhu vojne z Italijo preložila v Trst, prične meseca septembra poslovati v Gorici." — Kolikor nam je znano, ni bila po izbruhu vojne z Italijo nobena goriška državna gimnazija preložena v Trst, temveč se odtej nahajajo v Trstu edinole zaposlovan tečaj državne slovenske goriške gimnazije. Ali meni toraj goriški dopsnik grškega lista, ki je vsekakor v ozki zvezi s tamošnjimi initiji, z državno gimnazijo, ki jo navaja v svojem dopisu, morda slovensko goriško gimnazijo? Mogoče, dasiravno se nam zdi za nemškega dopsnika nemškega lista gotovo vjetnejše, da je mislil nemško državno gimnazijo, za katero je znano da je vlada določila za nje obnovitev znesek nad 100.000 kron, dočim pa za slovensko gimnazijo ni določila ničesar. Sodeč po vetrui ki piha sedaj z Dunaja, bi tudi dejali, da bo vlad predvsem za to, da spravi v Gorico kolikor mogoče hitro vse, kar je bilo nemškega že prej v Gorici, in doda še čim največ novega. Saj je vendar Gorica že odnekaj v načrtu nemških Volksratov določena za predzadnji steber vesenškega mosta od Bela do Adrije. Da se obvaruje naša mladina v Gorici preteče ji germanizacije, je gotovo nujno potrebno, da se vsi slovenski učni zavodi čim prej vrnejo v Gorico in začnejo redno poslovali tamkaj. To velja prav tako za ljudske šole, kakor kaži učiteljica in gimnazije. Toda tu nastaja potem velevarna vprašanje: kaj pa s tržaško slovensko mladino, ki je doslej obiskovala zapolovalne tečaje v slovenske goriške gimnazije v Trst? letos imamo v Trstu drugi razred, ki bo dal za prihodnje leto dovolj učencev za tretji razred. Letošnji prvi razred šteje v dveh oddelkih okoli 100 učencov, in ti preidejo s prihodnjim letom v drugi razred, ki bo zopet moral imeti paraleko. V prvi razred se za prihodnje leto vpisuje toliko učencev, da bo treba ne ene, temveč dveh paralelk. Računati je tu treba z najmanje 250 do 300 učenci. Kani naj gre ta naša mladina, če se pravčavno ne poskrbi za to, da bo devne ministarske naredbe zaključi xx mogla nadaljevati svoje nauke na slovenski gimnaziji v Trstu? Letošnje šolsko leto gre h koncu in se v smislu tozadovne ministrske naredbe zaključi 28. junija. Dotlej se gotovo tudi reši vprašanje, ali naj ostanejo zaposlovali tečaji goriške slovenske gimnazije še nadalje v Trstu, ali pa naj se s prihodnjim letom prične redni pouček v Go-

rici. Če je stvar taka, potem mora biti vprašanje slovenske gimnazije v Trstu tudi rešeno do tistega časa, drugače ostane naša mladina na cesti brez zavoda in brez pouka. Mislimo toraj, da je skrajni čas, da se začnemo najresnejše baviti s tem vprašanjem, kajti hiti in znalo bi se dogoditi, da bomo stali pred začetkom novega šolskega leta in ne bomo vedeli, da kam ne kako z našo mladino. Stvar je najnujnejša in kliče po najnujnejši rešitvi.

Pri prehladih

Vrgnute vrat in prsa, kakor tudi stopala s

Dr. Richter-Jevem

PAIN-EXPELLER

Učinkuje takoj olajljivo in prijetno.

Jedino pravi s varstveno znakom sidra.

35c. in 65c. v lekarnah in naravnost na

F. AD. RICHTER & CO.

24-80 Washington Street, New York, N. Y.

MALI OGLASI.

NAPRODAJ 1 VELIKA IN ENA

mala fireproof safe. Prodam prav poceni takoj. Chicago Telephone 3654W ali pišite na F. E. Fitzgerald, 112 Madeline St., Joliet, Ill. U. F. N.

NA PRODAJ LEPA MOLZNA KRAVA — poceni na 1202 Clement St., telefon 3968 M. Joliet 3t-80

RABIM DVA FANTA ZA DELO na farmi. Stalno delo; dobra plača. Pa tudi mož in žena brez otrok dobita delo. J. M. Nemethich, R. F. D., Tower City, N. Dak. 77-3t.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

— dobitio najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2678, N. W. Phone 1113.

VI LAHKO PRISTOPITE

v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let staru družine ne deče bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hoče pristopiti, oglasite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti \$1.00, ki se potem vračuna v vplatu, ko ste sprejeti. Če niste sprejeti se vam denar vrne. Na sejo ne rabite priti. K zdravničku greste v svojem mestu.

DOLŽNI STE

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smerti, da ne bodo žena in otroci trplje po manjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu

Društvo Sv. Družine

(The Holy Family Society)

št. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik..... George Stonich
Podpredsednik..... Stephen Kukar.
Tajnik..... Jos. Klepec
1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar..... John Barbich,
Blagajnik..... Anton Nemanich st.
Bojniški načelnik..... Nick Jurjevich.
Reditelj..... Frank Kocjan.

Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak,
John Stublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolezničke podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniških blagajnih in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dollarjev bolniške podpore članom(icom). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecov, je deležen podpore v slučaju nezgodne takoj po pristopu, drugače pa 6 mesecih.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v starji žoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

Slovenske Gospodinje

so prepricane, da dobijo pri meni najboljje, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in v kajeno meso ter vse druge predmete ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

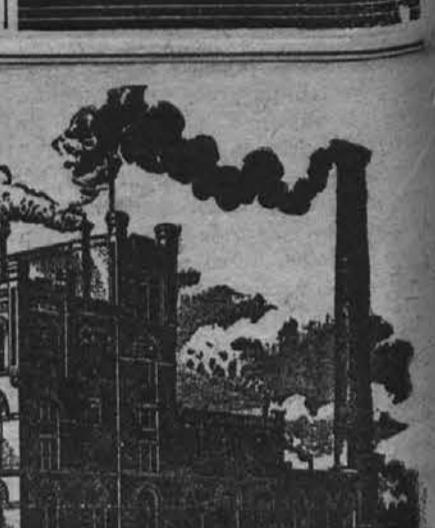
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

College of Saint Thomas

SAINT PAUL, MINNESOTA
Under the Control and Direction of Archbishop Ireland

Collegiate, Academic, Commercial and Preparatory Courses

A COLLEGE COMBINING FINEST CATHOLIC TRAINING WITH MILITARY DISCIPLINE

Fred Jehrings Brewing Co.

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Phones: 26. JOLIET, ILLINOIS.

Naročite zaboj steklenic novega piva,

ki se imenuje

Eagle Brew

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

OBA TELEFONA 405

South Bluff Street

JOLIET, ILLINOIS